ØVRE EIKER
KOMMUNE

SKOLEBEHOVSPLAN
ØVRE EIKER KOMMUNE 2020

HØRINGSUTKAST - OPPGAVEUTVALGETS RAPPORT, 21.1.2020

Sammendrag 3
1. Bakgrunn for arbeidet 5
1.1 Utgangspunktet 5
1.2 Formålet med rapporten 5
1.3 Om prosessen 6
1.4 Grunnlagsdokumenter 6
1.5 Veien videre 7
2. Eksisterende skoler og skolestrukturen i kommunen 8
3. Premisser og forutsetninger for skolebehovsplan 9
3.1 Opplæringsloven og forskrifter 9
3.2 Standard skolebygg 12
3.3 Planverket til Øvre Eiker kommune 13
3.4 Støttetjenester 14
3.5 Samarbeid og sambruk 16
4. Elevtallsutvikling 18
5. Skolebygningene 20
5.1 Generelt om skolebygningene 20
5.2 Den enkelte skole 21
6. Alternativ forslag til endringer i skolestruktur 26
6.1. Økonomiske betraktninger 26
6.2. Generelt om alternativene 28
6.2.1. Gjeldende skolestruktur – ny Hokksund barneskole 29
6.2.2 Skotselv ungdomstrinn til Hokksund ungdomsskole 30
6.2.3 Skotselv ungdomstrinn til Hokksund ungdomsskole, Vestfossen barne- og ungdomsskole slått sammen til én skole 31
6.2.4 Én ungdomsskole i Hokksund 32
6.2.5 Hokksund barneskole, elevene delt på to skolebygg 33
6.3 Voksenopplæringen 34
6.4 Kulturskolen 34
6.5 Svømmeanlegg 34
7. Lokalisering av barneskole og ungdomsskole i Hokksund 34
7.1 Hokksund barneskole 34
7.2 Én ungdomsskole 36
8. Vurderinger 38

8.1 Generelt 38
8.2 Elevtallsprognoser – premisser for planen/usikre moment 38
8.3 Generell begrunnelse for å gjøre endringer 38
8.4 Begrunnelse for de enkelte forslag om strukturendring. 40
8.5 Prinsipp for samarbeid med frivillighet og stedene 40
9. Konklusjon 42
9.1 Oppgaveutvalgets svar på mandat for arbeidet 42
9.2 Sluttord 42

Sammendrag

Kommunestyret har opprettet et oppgaveutvalg som skal gi råd om hvordan kommunen skal løse fremtidige skolebehov og skolestruktur i Øvre Eiker. Oppgaveutvalgets mandat finner du i kapittel 1.

Anbefalingen

Oppgaveutvalget har vurdert fem alternativer som er utdypet i kapittel 6. Utvalget har kommet frem til følgende anbefaling:

1. Det bygges ny Hokksund barneskole for inntil 700 elever på Loesmoen
2. Det blir ny felles ungdomsskole i Hokksund i to faser:
   a) Skotselv ungdomstrinn overføres til Hokksund.
   b) Vestfossen ungdomstrinn overføres til Hokksund
3. En lages en plan for oppgradering av de resterende skolebygg

FNs bærekraftsmål skal være førende for planlegging og bygging av nye skolebygg i kommunen.

Oppgaveutvalget er ening om de råd som gis. Et medlem mener Hokksund barneskole bør bygges på Lerberg.

Fremtidige behov

Pedagogiske og økonomiske hensyn er vurdert som de viktigste argumenter for anbefalingen. Anbefalingen er vurdert til å være mest gunstig for å sikre alle elever i Øvre Eiker et skolebygg som tilfredsstiller lovkravene om blant annet universell utforming, godt inneklima, helse, miljø og sikkerhet, og gode bygninger som ramme for elevenes læring. Anbefalingen er mest økonomisk både med hensyn til fremtidige investeringer og for drift. Du finner anbefalingen i kapittel 9, med begrunnelse i kapitlene 7 og 8.

Prognoser for elevtall

Elevtallsprognosen bygger på antall barn som er født og bor i kommunen, planlagt boligbygging og Statistisk Sentralbyrås forventede folketallsutvikling. Tallene viser et stabilt elevtall for kommunen, men antall elever i Hokksund fortsetter å vokse på bekostning av andre steder. Prognosene er omtalt i kapittel 4.

Prosessen i oppgaveutvalget

Skolen er et viktig samlingspunkt for lokalsamfunnet, i tillegg til å være en læringsarena. Skolestruktur vekker engasjement. Dersom en skole skal flyttes eller legges ned, kan det vekke sterke følelser, noe oppgaveutvalget har forståelse for. Oppgaveutvalget har resonnert seg frem til anbefalingen basert på fakta. Vi har lyttet til mange, gjort oss kjent med skolene og regler som gjelder for skoledrift og skolebygg. Oppgaveutvalget har vurdert hvordan kommunen, med en stram økonomi, skal få til nødvendige forbedringer av byggene. Oppgaveutvalget har tilegnet seg god innsikt i kompleksiteten som ligger i forholdene rundt skoler. Denne rapporten gir et bilde av hva som er diskutert og hvordan prosessen er gjennomført.

Tenker langsiktig

Rådene fra oppgaveutvalget bygger på en langsiktig tenkning der både pedagogiske hensyn, kommunens økonomiske evne til investeringer, styrket sambruk av lokaler og hensyn til de lokale stedene er forsøkt ivaretatt.

1. Bakgrunn for arbeidet

1.1 Utgangspunktet

Kommunestyret bestemte i møte 20.6.2018 i sak 86/2018 følgende:

> ***Vedtak i Kommunestyret - 20.06.2018***
> *Det opprettes et oppgaveutvalg for å utrede et beslutningsgrunnlag for framtidig skolebehov og skolestruktur for Øvre Eiker. Utvalgets tilrådinger blir lagt fram til politisk behandling. Mandat som følger vedlagt blir lagt til grunn for videre arbeid. Utvalget fastsetter selv endelig mandat og framdriftsplan for arbeidet. Ev. forslag til større endringer i premisser eller tidsplan i mandatet skal godkjennes av kommunestyret. Det skal ikke vurderes skolenedleggelser for barnetrinnet.*
>
> *Formannskapet velger politiske representanter til oppgaveutvalget.*
> *….*
> *WSPs[1] rapport fra mars 2018 ligger til grunn for arbeidet.*

I samme møtet ble mandatet for oppgaveutvalgets arbeid med skolestruktur vedtatt:
Mandatet har følgende målformuleringer:

1. Øvre Eiker skal ha en skolestruktur som sikrer at alle elever opplever høy trivsel og et læringsutbytte i tråd med egne forutsetninger.
2. Øvre Eiker skal ha skolebygg som gjør det mulig å arbeide i tråd med ny læreplan som blir gjort gjeldende fra 01.08.2020.
3. Øvre Eiker skal opprettholde sine eksisterende barneskoler, inklusiv barnetrinnet ved den kombinerte skolen i Skotselv.
4. Øvre Eiker skal drifte sine skolebygg på en effektiv og bærekraftig måte.

1.2 Formålet med rapporten

Formålet med arbeidet er å vise mulige løsninger for å møte fremtidige skolebehov og en fremtidsrettet skolestruktur for grunnskolene og voksenopplæringen. Dette arbeidet bygger på WSPs skolebehovsplan datert 7.3.2018. Sluttrapporten skal gi råd til kommunestyret om videre arbeid med oppgradering av skolene i kommunen. Den skal bidra til at vi har skolebygninger som gir gode rammer for å skape et godt læringsmiljø, gode læringsresultater og bidrar til effektiv ressursbruk.

Kommuneplanen 2015-2027 legger føringer for alt arbeidet i Øvre Eiker kommune, også denne planen. I gjeldende kommuneplan står det følgende om stedsutvikling, s. 14:

> *Skolene, og også barnehagene, er selve fundamentet for stedene. Gjennom behandlingen av skolebehovsplanen har kommunestyret stadfestet at alle tettstedene fortsatt skal ha sine skoler. Samarbeidet med idretten og øvrig kulturliv bidrar til at nye anlegg knyttes opp mot skolene.*

[1] Skolebehovsplan for Øvre Eiker utarbeidet av konsulentfirma WSP Norge AS

Sett i lys av oppgaveutvalgets mandat, blir dette tolket til å gjelde barneskolene.

1.3 Om prosessen

Kommunestyret vedtok at et oppgaveutvalg skal utarbeide en skolebehovsplan. Begrunnelsen er at et oppgaveutvalg vil kunne bidra til bred forankring og oppslutning om fremtidig skolebehov og skolestruktur i Øvre Eiker. Den investeringen i tid og menneskelige ressurser som dette medfører, vil gi gevinster i form av gjennomarbeidete løsninger som kan stå seg på lang sikt.

Oppgaveutvalgsmodellen er en arbeidsmetode utviklet i Danmark. Oppgaveutvalg skal bidra til bedre og tettere dialog mellom innbyggere og politikere om politikkutformingen innen et arbeidsfelt.

Oppgaveutvalget i denne sammenheng, er satt sammen av 15 personer. 10 av disse er innbyggere fra Øvre Eiker som har søkt om å få delta i dette arbeidet. I utvelgelsen av kandidater er det lagt vekt på spredning i alder, bosted i kommunen og yrkesbakgrunn. I tillegg har politiske organ pekt ut fem politikere til å delta i arbeidet. Tre medlemmer har som følge av flytting eller skolegang, ikke deltatt i innspurten i arbeidet. Leder i utvalget er valgt av kommunestyret. Liste over medlemmer i oppgaveutvalget finner du i vedlegg 1.

Oppgaveutvalget har hatt 15 møter så langt. Det er i tillegg planlagt 1 møte etter høringssvar er mottatt.

Det er opprettet en referansegruppe av samarbeidsutvalgene ved skolene, paraplyorganisasjonene for frivillige lag, organisasjoner i Øvre Eiker kommune og arbeidstakerorganisasjonene. Referansegruppen var invitert til å delta i to møter. Ett møte omhandlet samarbeid om innholdet i skolen, og i det andre kunne deltakerne komme med argumentasjon for og imot de alternativene som oppgaveutvalget har utredet. Oppsummeringer fra disse møtene følger i vedlegg 2 a) og b).

Administrasjonen har i tillegg hatt en administrativ, tverrfaglig arbeidsgruppe til å bistå i prosessen. Seksjon oppvekst har vært sekretær for arbeidet med rapporten.

Konklusjoner som oppgaveutvalget samler seg om, følger i kapittel 9.

1.4 Grunnlagsdokumenter

Følgende dokumenter ligger til grunn for arbeidet

- Kommuneplan 2015-2027
- Økonomiplan 2019-2022
- WSPs rapport om skolebehovsplan
- Kommunelov med forskrifter
- Opplæringsloven med forskrifter
- Arbeidsmiljøloven
- Folkehelseloven, med forskrift om miljørettet helsevern
- Strategi for økt læringsutbytte, klasseledelse og vurdering
- Strategi for ett lag for god oppvekst
- Medvirkningsstrategi
- Innovasjonsstrategi

- Digitaliseringsstrategi

Følgende dokumenter følger som vedlegg til rapporten:

- Oversikt medlemmer i oppgaveutvalget, vedlegg 1
- Innspill fra referansegruppen, vedlegg 2 a) og b)
- Kart med gjeldende inntaksområder for skolene, basert på elevers rett til å gå på sin nærskole, vedlegg 3
- Utdrag om forskning hentet fra WSPs rapport om skolebehovsplan, vedlegg 4
- Voksenopplæringens behov, vedlegg 5
- Kulturskolens behov, vedlegg 6.

1.5 Veien videre

Dette dokumentet skal, etter høringsrunde til blant annet samarbeidsutvalgene ved skolene legges frem for kommunestyret sammen med en anbefaling fra kommunedirektøren.

2. Eksisterende skoler og skolestrukturen i kommunen

Øvre Eiker kommune har åtte grunnskoler, fem barneskoler (1-7), en kombinert barne- og ungdomsskole (1-10) og to ungdomsskoler (8-10). Kulturskolen har administrativ base og noen undervisningsrom i Arena Vestfossen, og Voksenopplæringen holder til i leide lokaler i Hokksund sentrum.

Rapporten utarbeidet av WSP, datert 7. mars 2018, gir et grundig bilde av skolelokalene i Øvre Eiker. Rektorene har uttrykt at de kjenner seg igjen i beskrivelsen av sin skole. Foreldrerådenes arbeidsutvalg (FAU), samarbeidsutvalg (SU), elevrådene, ansatte, grendeutvalg og Utdanningsforbundet sier at også de kjenner igjen tilstandsbildet som blir skissert for skolene.

Ved enkelte skoler, for eksempel Ormåsen, mener høringsinstanser at kapasiteten som oppgis, er satt for høyt. Høringsinstanser sier også at prognosene på elevtall er satt for lavt. De mener det vil komme flere elever til Ormåsen basert på nybygg og tilflytting enn rapporten tar høyde for. Oppgaveutvalget har sett nærmere på dette i rapporten. For å sikre at innspill fra høringsrunden er ivaretatt, har man også sett grundig på alle forhold ved skolene.

Tabell over skolene og antall elever per skole ligger i kapittel 4.

Kulturskolen og voksenopplæringen sine behov er omtalt og vurdert kort i kapittel 6.

3. Premisser og forutsetninger for skolebehovsplan

3.1 Opplæringsloven og forskrifter

"Lov om grunnskolen og den videregående opplæringen" av 1998, sist endret 21.6.2019, opplæringsloven med forskrifter, stiller krav til innhold, organisering og ansvarsforhold knyttet til rettigheter og plikter for opplæringen.

Formålet med opplæringa § 1-1 er som følger:

> *Opplæringa i skole og lærebedrift skal, i samarbeid og forståing med heimen, opne dører mot verda og framtida og gi elevane og lærlingane historisk og kulturell innsikt og forankring. Opplæringa skal byggje på grunnleggjande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som òg kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.*
>
> *Opplæringa skal bidra til å utvide kjennskapen til og forståinga av den nasjonale kulturarven og vår felles internasjonale kulturtradisjon.*
>
> *Opplæringa skal gi innsikt i kulturelt mangfald og vise respekt for den einskilde si overtyding. Ho skal fremje demokrati, likestilling og vitskapleg tenkjemåte.*
>
> *Elevane og lærlingane skal utvikle kunnskap, dugleik og holdningar for å kunne meistre liva sine og for å kunne delta i arbeid og fellesskap i samfunnet. Dei skal få utfalde skaparglede, engasjement og utforskartrong.*
>
> *Elevane og lærlingane skal lære å tenkje kritisk og handle etisk og miljøbevisst. Dei skal ha medansvar og rett til medverknad.*
>
> *Skolen og lærebedrifta skal møte elevane og lærlingane med tillit, respekt og krav og gi dei utfordringar som fremjar danning og lærelyst. Alle former for diskriminering skal motarbeidast.*

Innhold og vurdering, § 2-3 i opplæringslova, utdrag

> ....
> *Grunnskolen er delt i eit barnetrinn og eit ungdomstrinn. Barnetrinnet omfattar 1.-7. årstrinn og ungdomstrinnet omfattar 8.-10. årstrinn.*
> .....

Den mest vanlige inndelingen av grunnskolen er barneskole med 1.-7. årstrinn og ungdomsskole med 8.-10. årstrinn. Det er ikke noe veien for å organisere skolene på andre måter. Det er viktig å ha store nok skoler til at elevene får et bredt fellesskap med andre elever, skape robuste fagmiljøer og sørge for at de ansatte har riktig og nødvendig kompetanse. Noen kommuner samlokaliserer og samorganiserer barnehage og barneskole for blant annet å skape større faglige miljøer der alternativet ellers vil være lange avstander for elevene til nærmeste skole.

Organisering av elever i klasser eller basisgrupper § 8-2

> *I opplæringa skal elevane delast i klassar eller basisgrupper som skal vareta deira behov for sosialt tilhør. For delar av opplæringa kan elevane delast i andre grupper etter behov. Til*

vanleg skal organiseringa ikkje skje etter fagleg nivå, kjønn eller etnisk tilhør. Klassane, basisgruppene og gruppene må ikkje vere større enn det som er pedagogisk og tryggleiksmessig forsvarleg.

Klassen eller basisgruppa skal ha ein eller fleire lærarar (kontaktlærarar) som har særleg ansvar for dei praktiske, administrative og sosialpedagogiske gjeremåla som gjeld klassen eller basisgruppa og dei elevane som er der, mellom anna kontakten med heimen.

Lærernormen § 8-3

Departementet kan fastsettje nærmare forskrifter om forholdstal mellom talet på lærarar og talet på elevar per skole eller per kommune. Forholdstalet kan variere på ulike trinn.

Reglene per 2020 er at hver skole i gjennomsnitt skal ha et forholdstall med 15 elever per lærer for 1.-4. klasse, og 20 elever per lærer i 5.-10. klasse.

Skyss og innlosjering i grunnskolen § 7-1

Elevar i 2.-10. årstrinn som bur meir enn fire kilometer frå skolen har rett til gratis skyss. For elevar i 1. årstrinn er skyssgrensa to kilometer. Elevar som har særleg farleg eller vanskeleg skoleveg har rett til gratis skyss utan omsyn til veglengda.

….

Det er et grunnleggende prinsipp i norsk skole at elevene skal få oppfylt retten til grunnopplæring uavhengig av økonomisk bakgrunn, bosted og geografi. For å sikre denne retten, må organisering og gjennomføring av opplæringa legges til rette. Gratis skyss er ett av elementene for å oppfylle lik rett til opplæring.

Kort oppsummert:

- Elever på 1. trinn: Rett til skyss når avstanden til skolen er mer enn 2 km
- Elever på 2.-10. trinn: Rett til skyss når avstanden til skolen er mer enn 4 km
- Elever med særlig farlig eller vanskelig skolevei har rett til skyss uten hensyn til avstand
- Funksjonshemmede eller elever med midlertidig skade har rett til skyss
- Barn der foreldrene ikke bor sammen, har rett til skyss fra/til begge hjem, forutsatt delt omsorg og at skyssgrensene overskrides.

Funksjonsfriske barn har ikke rett til skyss til og fra skolefritidsordningen (SFO). Dette følger av opplæringsloven § 13-7. Det er unntak for funksjonshemmede eller elever som er midlertidig skadet. Disse barna har rett til skyss uavhengig av avstand mellom SFO og hjemmet. Retten gjelder ikke i skolens ferier. Funksjonsfriske barn som ikke benytter SFO-tilbudet fullt ut, vil ha rett til skyss til og fra skolen de dagene de ikke går på SFO før eller etter skolen.

Det er fylkeskommunens selskap Brakar as som er ansvarlig for og organiserer skoleskyssen i Øvre Eiker kommune.

Litt om omfanget av skoleskyss til hver skole:

Skole	**Transport**	**Lengste distanse**
Darbu:	Buss 1: Gamleveien Buss 2: Krekling/Åssideveien	Hakavik, ca. 13 km Gamleveien, ca. 10 km

	Buss 3: Hakavik Taxi for barn i delt hjem, og der det ikke går buss .	
Ormåsen	Ingen skyss	
Vestfossen barne- og ungdomsskole	Buss 1: Brekkeskåka via Furua Buss 2: Røkeberg/Horne, Smørgrav/Sørby Buss 3: Darbu, Hakavik Buss 4: Ormåsen Buss 5: Gamleveien Darbu Buss 6: Åssideveien Taxi for barn langs Eikernveien	Barneskolen: 6,5 km Røkebergveien/Vinsvollveien Ungdomsskolen: Hakavik: ca. 15 km Gamleveien ca. 14 km
Hokksund barneskole	Buss 1: Loesmoen Buss 2: Fra Torespæren, Semsveien Buss 3: Horgen	Semsveien, ca. 4 km.
Hokksund ungdomsskole	Buss 1: Langerudbakken (rutebuss) Buss 2: Røren, Stenset, Gorud, Varlo, Burud	Stenset, ca. 8 km
Skotselv skole	Buss 1: To busser fra Østsiden Buss 2: Buss 3: Fra Bingen Buss 4: Fra Burud	Bingen, Nyseterveien/Bingen kapell, ca. 10-12 km.
Røren skole	Buss 1: Alle busselever kjører samme rute.	Rakkestadseterveien, ca. 8,5 km

<u>Inntaksområder per skole § 8-1</u>

> *Grunnskoleelevane har rett til å gå på den skolen som ligg nærast eller ved den skolen i nærmiljøet som dei soknar til. Kommunen kan gi forskrifter om kva for skole dei ulike områda i kommunen soknar til.*

Denne regelen blir omtalt som nærskoleprinsippet, og gir eleven rett til å gå på nærskolen. Regelen danner grunnlaget for de inntaksområder som er gjeldende for skolene.

Kommunestyret har vedtatt gjeldende inndeling om hvilke grunnskoler elevene hører til. Disse retningslinjer skal være i samsvar med nærskoleprinsippet i opplæringsloven. Sonekartet ligger som vedlegg 4.

Dersom det blir bestemt at en skole skal opprettes eller legges ned, vil det være flere forhold som vil slå inn, og som må bestemmes politisk:

- Fylkeskommunens kjøremønster for skoleskyss endres, og fylkeskommunen kan pålegge kommunen å legge til rette for mest mulig rasjonell skoleskyss. Ellers kan fylkeskommunen pålegge kommunen å betale merkostnad for skoleskyss og ikke bare egenandel som i dag.
- Opplæringsloven har strenge retningslinjer for når kommunene kan vedta eventuelle skolekretser som avviker fra den skolen som ligger nærmest. Nåværende eller fremtidige kapasitetsproblemer kan ikke uten videre benyttes som argument.
- Geografi, topografi og farlig skolevei kan brukes som argument for å gå utenom nærskoleprinsippet.

Kommunestyret vedtok i møtet 18.2.2015 retningslinjer for behandling av søknader om skolebytte. Kriterier for når søknader om skolebytte kan innvilges, følger av vedtaket. Skolebytte innvilges kun unntaksvis. Eksempelvis flytting internt i kommunen og venner i en annen skolekrets omfattes ikke av retningslinjene som god nok grunn for skolebytte.

Kart over skolenes kretsgrenser er tilgjengelig for innbyggerne via kartportalen på kommunens hjemmeside. Hvert gårds- og bruksnummer er linket til den aktuelle nærskolen. Informasjon om skolekretsene finnes også på kommunens hjemmeside: Oppvekst /Grunnskole.

3.2 Standard skolebygg

Opplæringsloven fastslår at kommunen/skoleeier har ansvar for skolebygg. Reglene for arbeidsmiljøet til ansatte følger av arbeidsmiljøloven. Reglene for barnas/elevenes arbeidsmiljø følger av folkehelseloven og forskrift om miljørettet helsevern.

Opplæringsloven §§ 9-5 og 13.10

Opplæringsloven understreker skoleeiers ansvar for skolebygg. De viktigst reglene følger:

Skoleanlegga § 9-5

> *Kommunen skal sørgje for tenlege grunnskolar.*
>
> *På grunnskolar og i kombinerte anlegg for skole og andre formål må det ikkje kunne serverast alkohol eller takast med alkohol til nyting under arrangement i offentleg som privat regi. I kombinerte anlegg for skole og andre formål kan det i særlege høve gjerast unntak når desse anlegga vert nytta til kulturelle og sosiale føremål utanom skoletida.*

Ansvarsomfang § 13-10

> *Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 har ansvaret for at krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte, under dette å stille til disposisjon dei ressursane som er nødvendige for at krava skal kunne oppfyllast.*

Arbeidsmiljøloven og forskrift om miljørettet helsevern

De ansattes arbeidsmiljø er sikret gjennom arbeidsmiljøloven. Det er ikke egne regler for skole, men allmenne krav som gjelder alle arbeidsplasser. Arbeidstilsynet har utarbeidet mange veiledere til utforming av arbeidsplasser.

Folkehelseloven med forskrift om miljørettet helsevern blir omtalt som barnas arbeidsmiljølov. Denne forskriften pålegger skoleeier å ha en internkontroll som skal påse at krav i lov og forskrift overholdes. Rektor ved skolen er ansvarlig for å påse at forskriftene blir overholdt, og skoleeier er ansvarlig for at internkontrollsystemet er etablert. Kommunelegen er saksbehandler for reglene etter folkehelseloven.

Kravene til utforming av arbeidsplassen for elevene har til hensikt å fremme helse, trivsel og læring. Kravene er både bygningstekniske og driftsmessige bestemmelser. De omfatter universell utforming, tilstrekkelig areal per elev, tilgang til utearealer for lek og utfoldelse, sikkerhet, renhold og avfallshåndtering. Videre er det regler for aktivitet og hvile, måltider, psykososiale forhold, vedlikehold, smittevern, røykfritt inne- og utemiljø ved skolene, tilfredsstillende inneklima og luftkvalitet, riktig belysning, tilfredsstillende lydforhold, tilgang til drikkevann, tilstrekkelig antall toaletter og vaskemuligheter.

Plan- og bygningsloven
Plan- og bygningsloven krever at alle arbeidsplasser/bygninger skal ha en brukstillatelse for den aktivitet som skal være i bygget. Dette er en viktig kontrollfunksjon for å ivareta sikkerhet og at alle lovkrav er innfridd før bygget blir tatt i bruk.

3.3 Planverket til Øvre Eiker kommune

Kommuneplanen er det viktigste styringsdokument for en kommune, vedtatt av kommunestyret. Den legger premisser for hvordan kommunen skal utvikles på et overordnet nivå, for kommunalt planverk, økonomiplan, kommuneplan, boligpolitikk i kommunen og denne rapporten.

Planstatus for skolene
Alle skolene i Øvre Eiker ligger enten innenfor regulerte områder eller innenfor offentlige formål avsatt i kommuneplanen. Det vil være mulig å utvikle flere av skolene innenfor eksisterende planer, mens andre må gjennom en reguleringsprosess dersom skolen skal utvides. Om enkeltskoler knyttet til by og grendene er det gjort følgende vurdering:

Hokksund
Barneskolen inngår ikke i en reguleringsplan, men skoleområdet er avsatt i kommuneplanen til dette formålet. Utvidelse eller bygging av ny barneskole på Lerberg må skje gjennom en reguleringsprosess. Frem til Falkbanen er skoleområdet i dag avsatt til offentlig formål. Fotballbanen (11-banen) og klubbhuset er avsatt til idrettsformål. Området har betydelige begrensninger i øst, med barnehage, boliger og næringsvirksomhet som nærmeste naboer.

Når det gjelder et forslag om å bygge en ny ungdomsskole for hele kommunen, gir ny sentrumsplan for Hokksund mulighet for å utarbeide en detaljplan som inneholder en ny og/eller større ungdomsskole ved siden av dagens skole. Lokalisering av en felles ungdomsskole andre steder krever regulering, eventuelt vurderinger gjennom en kommuneplanprosess.

Vestfossen
Vestfossenskolene er regulert til formålet, men det er behov for oppdatering. Skolene inngår i varselet om oppstart av ny sentrumsplan for Vestfossen.

Darbu
Skolen er regulert til formålet, og muligheter for noe utvikling er til stede.

Skotselv:
Skolen er regulert til formålet, og muligheter for noe utvikling er til stede.

Røren:
Skolen er regulert til formålet, og muligheter for mindre utvikling er til stede.

Ormåsen:
Skolen er regulert til formålet, og mulighet for utvikling er til stede.

Utbygging i Øvre Eiker de neste fem årene.
Øvre Eiker har en høy befolkningsvekst, måltallet i gjeldende kommuneplan er 1,3 prosent. Anslagene over veksten har vist seg å stemme godt. Innbyggertallet kommer trolig til å passere 20

000 i år 2020. Anslaget for vekst i antall boliger i kommuneplanperioden 2015 – 2027 er ca. 1600 boliger, over halvparten av veksten sentrumsnært i Hokksund.

Vurderingen er at det er tilstrekkelig med arealer for boligbygging i kommuneplanen, og dette er fulgt opp med reguleringsplaner. Et betydelig antall boliger skal bygges i sentrumsområdene. En økende andel av boligene skal være leiligheter/rekkehus/konsentrert bebyggelse. Med forbehold om utviklingen i markedet er anslaget for planlagt, igangsatt bygging de nærmeste fem årene i kommunens tettsteder som følger:

Hokksund sentrum: 80-120 leiligheter
Hokksund øst (Harakollen): 100-150, varierte boligtyper
Loesmoen: 50 leiligheter (Gartneriveien)
Røren: 50 eneboliger, rekkehus, leiligheter (Epleveien, Plommeveien, Roaskogen)
Vestfossen: 50 leiligheter og noen eneboliger (Fosenjordet)
Fiskum: 30-50 eneboliger, rekke (Prestegårdskogen fase 2 og Granbakken)
Skotselv: 10 eneboliger (Toppenhaug Nord)
Ormåsen: 200 boliger, rekke og eneboliger (B6 og B7)
Spredt/utenfor tettstedene: 15 eneboliger

Fiskum har en del ledige tomter og igangsatte byggeprosjekter, men etterspørselen har vært begrenset. I Skotselv har utbyggingen av Toppenhaug Nord startet opp, men det er et lite antall tomter, og det vil ta noe tid å få regulert det store feltet som grenser opp mot dette.

I Ormåsen har utbyggingen gått litt i rykk og napp. Etter ferdigstillelsen av reguleringsplanen for B6 og B7, og bygging av butikk, har etterspørselen vært stor etter tomter fra både privatpersoner og firmaer. De fleste av tomtene er nå solgt, og det ferdigstilles en god del flere boliger enn anslaget på 8 per år. Veksten på 144 boliger i 12-årsperioden vil bli overskredet. Videre tanker rundt utviklingen er foreløpig ikke kjent, men det er avsatt store arealer i kommuneplanen. Ny regulering vil ha både kapasitetsproblematikk rundt vei, barnehage og skole som viktige temaer.

I Vestfossen vil sentrumsplanen gi viktige svar, blant annet om Loejordet skal tas ut som utbyggingsområde. Anslaget når det gjelder forslaget til reguleringsplanen for Fosenjordet er ca. 110 enheter. Med en liten restkapasitet på eksisterende reguleringer, vil det i løpet av en tiårsperiode kunne være knapphet på ledige utbyggingsarealer i nær avstand til sentrum. Forslag til reguleringsplan for Halshaugen, et felt med ca. 30 boliger, er presentert som en idé, men det er fortsatt usikkerhet rundt fremdriften.

Anslaget når det gjelder spredt bebyggelse har vært for høyt, og det reduseres fra 40 til 15 over en femårsperiode.

Disse fremtidige boligområdene er tatt med i grunnlaget for elevtallsprognoser.

3.4 Støttetjenester

En skole har mange samarbeidsparter. Alle har behov for areal i kontor og møterom. PPT og skolehelsetjenesten er de viktigste samarbeidspartene, da de er ukentlig til stede ved skolen.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), opplæringsloven § 5-6

Kvar kommune og kvar fylkeskommune skal ha ei pedagogisk-psykologisk teneste. Den pedagogisk-psykologiske tenesta i ein kommune kan organiserast i samarbeid med andre kommunar eller med fylkeskommunen.

Tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Den pedagogisk-psykologiske tenesta skal sørgje for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering der lova krev det. Departementet kan gi forskrifter om dei andre oppgåvene til tenesta.

Øvre Eiker kommune har et eget PPT-kontor som sørger for at lovpålagte oppgaver blir ivaretatt. Tjenesten har to viktige arbeidsfelt: kontoret skal behandle enkeltsaker for barn og voksne som ikke har utbytte av den ordinære opplæringen, og det skal bistå den enkelte skole i utvikling av opplæringen slik at flest mulige elever får utbytte av ordinær opplæring.

Skolehelsetjenesten

Barns rett til nødvendig helsehjelp i form av helsekontroller i kommunen de bor i, er hjemlet i helse- og omsorgstjenesteloven § 3 -2, første ledd nr. 1. jf. § 3-1. Utdrag av lovteksten er som følger;

§ 3-1. Kommunens overordnede ansvar for helse- og omsorgstjenester

Kommunen skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen, tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

Kommunens ansvar etter første ledd innebærer plikt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere virksomheten, slik at tjenestenes omfang og innhold er i samsvar med krav fastsatt i lov eller forskrift. Kongen kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om pliktens innhold.

……

§ 3-2. Kommunens ansvar for helse- og omsorgstjenester

For å oppfylle ansvaret etter § 3-1 skal kommunen blant annet tilby følgende:

1. Helsefremmende og forebyggende tjenester, herunder:

a. helsetjeneste i skoler og

b. Helsestasjonstjeneste

Foreldrene plikter å medvirke til at barn deltar i helsekontroller. Pasient- og brukerrettighetsloven § 6-1 stiller krav om dette.

Innholdet i helsestasjons- og skolehelsetjenesten er nærmere regulert i "Forskrift om kommunens helsefremmende og forebyggende arbeid i helsestasjons- og skolehelsetjenesten" fra 2003.

Andre samarbeidsparter

Andre seksjoner i kommunen, spesialisthelsetjenester og nærmiljøene har også et samarbeid med skolene. Møter og veiledning blir så langt det er mulig gitt i skolen.

Vi vil særlig nevne barneverntjenesten som også har faste møter på skolene, gjerne sammen med de andre støttetjenestene.

Formålet til barneverntjenesten har følgende lovformulering:

> *Loven skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid. Loven skal bidra til at barn og unge møtes med trygghet, kjærlighet og forståelse og at alle barn og unge får gode og trygge oppvekstvilkår.*

3.5 Samarbeid og sambruk

Sambruk av lokaler

Skolebygg er viktige i et lokalsamfunn. Mange steder er de kanskje den eneste fellesarenaen som alle innbyggere har et forhold til. Dette gjør skolen til en naturlig møteplass for både organiserte og uorganiserte aktiviteter. Alle vet hvor skolen ligger, og mange vet hvordan den ser ut inni. Dermed er skolen et lett sted å henvende seg for samling om store og små anledninger, enten det er trening, møte eller feiring.

Øvre Eiker kommune bør se til hvordan andre kommuner gjennom sine kravspesifikasjoner for skoleanlegg omtaler skolen som arena for lokalsamfunnet[2]. Inspirert av dem kan vi formulere målsetningen for skolene som arena for lokalsamfunnet slik:

> *Skoleanlegget skal være en lokal møteplass. Både ute- og inneareal skal egne seg til bruk for lag og foreninger og mer uorganisert og spontan aktivitet. Dette skal kommunen vektlegge ved planlegging av nye anlegg.*

Godt designet sambruk gjør også at kommunen får utnyttet ressursene sine bedre. Kommunen bruker mye penger på å drifte skolebygg. Aktiv bruk av bygningene kan gi noe mer slitasje, men sikrer at flere tar vare på bygningene og følger med om det skjer noe. Siden folk naturlig søker skolen som møteplass, er det lurt å planlegge for hvordan denne bruken skal foregå. Da blir folk mer fornøyd, og kommunen slipper kostnader med å rydde etter ufornuftig bruk.

Sterke lokale fellesskap senker terskelen for å bry seg om hverandre, og å legge til rette for å bygge fellesskap er en god investering for at folk skal ha det bra. Det gjør det også lettere å henvende seg til hverandre når man er vant til å møtes. Da er det også enklere for lærere å spørre om hjelp til å støtte opp om læring i skolen, og det er lettere for frivillige krefter å tilby seg å være en ressurs. Vi kan på denne måten forhindre utenforskap.

Skolen som fysisk møteplass

Når Øvre Eiker kommune skal tilrettelegge skolene for sambruk, er det viktig å ha tenkt gjennom hva slags fysisk utforming som skaper en god møteplass. Dette handler om flere elementer:

- Fysisk utforming, f.eks. arealer med flere funksjoner, plassering av ulike typer arealer, plassering av dører, soneinndelinger av bygget, lekeplasser og aktivitetsområder.
- Estetikk, variert fargebruk, tiltalende bruk av belysning, materialer som tåler slitasje over tid.
- Teknisk infrastruktur, lysrigger, lydutstyr, projektorer, skap til å låse inn utstyr, elektroniske dørlåser med mulighet til å gi tilgang med smarttelefon/bookingsystem, skolekjøkkenløsning, strømtilførsel.

[2] Arealstandarder og kravspesifikasjoner for skoleanlegg, justerte standardbeskrivelser for skoleanlegg, Bergen kommune, 12. mars 2019, s. 5; Skoleanlegg, standard kravspesifikasjon 2015, Oslo kommune, s. 9

- Logistikk, klassifisering av bygningen i hva som kan egne seg til hvilket bruk, for eksempel med trafikklyssystem som avgjør om rom egner seg for utleie eller ikke, bookingsystemer, gode leieavtaler, enhetlig og forutsigbar utleiepraksis, forutsigbar husleiemodell.

Det er viktig å involvere mulige interessenter til bygget på et tidlig tidspunkt i planleggingen. Ulike løsninger bør testes ut under planlegging og bygging. Jo tidligere det er mulig å få reelle innbyggerinnspill på utforming og løsninger, jo lettere er det å korrigere. Det er viktig at kommunen ved planleggingen, byggingen og overtakelsen av nye bygg tar høyde for å gå flere runder med mulige interessenter for å sikre gode løsninger. Dette stiller også store krav til å identifisere interessentene tidlig.

Skolen som sosialt sentrum

Når Øvre Eiker kommune planlegger og drifter skoler, må kommunen identifisere de sosiale strukturene og miljøene i lokalsamfunnet som påvirker skolen i og utenfor skoletid. Dette er noen spørsmål skolen og nærmiljøet kan stille seg:

- Hva trenger vi fra omgivelsene for å bygge opp under god læring?
- Hva trenger vi for å bidra til gode fellesskap?
- Hvordan kan vi bidra til gode fellesskap?
- Hva og hvem bidrar til læring?
- Hva kan hindre læring?
- Hvem bidrar til samhold og redusert ensomhet?
- Hva kan motvirke samhold og fremme ensomhet?

Spørsmålene må ikke bare ta utgangspunkt i generell innsikt i hvordan dette arter seg, men må svares på ut fra hva vi vet om nærmiljøet rundt skolen. I planleggingen av skoledriften må kommunen ta høyde for å investere tid og energi i å besvare spørsmål for hver enkelt skole.

Paraplyorganisasjonene i Øvre Eiker kommune, representanter fra samarbeidsutvalgene og arbeidstakerorganisasjonene har kommet med ideer til hva dette kan være. Listen følger i vedlegg 3.

Skolen i omgivelsene

Skoleanleggene inngår i en helhet. De er ofte synlige og viktige deler av kulturlandskapet. Ved planlegging av skolene er det også viktig å besvare følgende spørsmål:

- Hvordan kan skolen bidra til vakre omgivelser?
- Hvordan samspiller skolen med andre fysiske strukturer rundt, som veier, stier, sletter, vannspeil, skogholt, hus, lekeplasser, idrettsanlegg m.m.
    - …med tanke på å bidra til fysisk aktivitet?
    - …med tanke på å redusere ensomhet og utenforskap?

4. Elevtallsutvikling

Oppgaveutvalget legger til grunn administrasjonens elevtallsprognose slik den vises i tabellen under. Denne prognosen bygger på Statistisk Sentralbyrås (SSB) folketallsutvikling, justert for lokale forhold ved den enkelte skole.

Tallene fra SSB viser at det vil bli overbelastning på noen av skolene frem i tid. Dette gjelder først og fremst Hokksund barneskole, som allerede er overbelastet. Ormåsen vil få en topp i 2023 og igjen i 2040. Ungdomstrinnet ved Vestfossen ungdomsskole vokser også, men det vil være mulig å omprioritere rom for å dekke behovet ved denne skolen.

Alle prognoser viser at barnefødslene går ned eller stagnerer, selv om folketallet øker. Det vil alltid komme topper, flyktningkriser osv., men da bør man finne løsninger for dette når det skjer, ikke bygge for store skoler, da dette gir høyere driftsutgifter for bygg.

I perioden fra 2019/2020 til 2024/2025 har vi basert prognosene på faktiske innbyggere i aldersgruppen per skolekrets. I tillegg har vi gjort manuelle justeringer i de områdene hvor det forventes vekst. Fra 2025 og frem mot slutten av perioden ligger SSBs prognoser om generell befolkningsvekst til grunn, med noen justeringer for hvor vi forventer utbygging/vekst.

Barneskolene

Darbu skole:
Våre prognoser viser at elevtallet vil holdes forholdsvis stabilt, mellom 110 og 120 elever. Området er avhengig av tilflytting for å opprettholde elevtallet i skolen.

Hokksund barneskole:
Elevtallet på skolen har økt kraftig de siste årene, og veksten vil fortsette fram til skoleåret 2024/2025. Fra 2026 til 2030 er det forventet liten vekst i aldersgruppen. Fra 2030 og utover forventes en større økning i aldersgruppen igjen, en økning opp mot 670 elever i 2040.

Ormåsen skole:
Med den befolkningen som bor på Ormåsen i dag, ville elevtallet i skoleåret 2024/2025 ha sunket til 160 elever, en nedgang på ca. 40 elever fra dagens nivå. Men det er stor utbygging på Ormåsen, og vi har lagt inn manuelle justeringer for å kompensere for vekst i aldersgruppen. På tross av forholdsvis store manuelle justeringer vil ikke elevtallet fra 2025 og utover ligge særlig høyere enn dagens elevtall. Det vil bli en liten topp i skoleåret 2022/2023, med forventning om 227 elever, ca. 30 elever mer enn dagens antall. Allerede i 2025 forventes det at elevtallet går ned til 206 elever igjen, omtrent det samme som dagens antall.

Røren skole:
Elevtallet har gått ned fra 323 i 2016 til 287 i inneværende skoleår. Nedgangen vil, ifølge prognosene, gå ytterligere ned og stabilisere seg på et nivå rundt 250 elever fra 2025. Dette til tross for manuelle oppjusteringer med tanke på eventuell boligutbygging og fortetting av boliger i området.

Skotselv skole, barnetrinnet:
Elevtallet vil ligge forholdsvis stabilt rundt dagens nivå.

Vestfossen barneskole:
Prognosene viser at elevtallet vil reduseres med ca. 20 elever i forhold til dagens nivå. Vi vil passere dagens nivå igjen i 2035 og øke noe mot slutten av perioden.

Barneskoler	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040
Darbu skole	115	118	113	120	116	118	115	111	111	120	127
Hokksund barneskole	474	500	520	525	540	546	564	575	575	627	668
Ormåsen skole	186	198	198	211	204	227	212	206	203	220	232
Røren skole	307	296	287	280	268	261	260	250	245	262	273
Skotselv barneskole	171	164	161	160	166	163	154	162	156	165	172
Vestfossen barneskole	339	346	364	354	338	343	346	347	343	371	392
Totalt barneskoler	**1592**	**1622**	**1643**	**1650**	**1632**	**1658**	**1651**	**1651**	**1633**	**1765**	**1864**

Ungdomsskolene
Hokksund ungdomsskole:
Med de forutsetningene som er lagt til grunn for Røren skole og Hokksund barneskole, forventer vi en rask elevtallsvekst på Hokksund ungdomsskole fra dagens nivå på 324 elever til 379 elever i skoleåret 2022/2023. Fra 2024 og utover viser prognosene at elevtallet vil reduseres og variere mellom 330 og 350 elever fram til 2037, med en økt vekst mot slutten av perioden.

Skotselv skole, ungdomstrinn:
Elevtallet i inneværende skoleår er 59 elever. Framover vil elevtallet ligge stabilt på mellom 60 og 70 elever.

Vestfossen ungdomsskole:
Elevtallet har økt kraftig de siste årene, fra 246 elever i 2017 til 292 elever inneværende år. Med unntak av kommende skoleår vil veksten fortsette i noe varierende grad opp mot 350 elever i slutten av perioden.

Ungdomsskoler	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035	2040
Hokksund ungdomsskole	334	326	324	331	366	379	356	331	355	339	370
Vestfossen ungdomsskol	252	272	292	269	303	293	324	317	337	322	350
Skotselv ungdomsskole	79	66	59	72	74	71	70	64	67	63	68
Totalt ungdomsskole	**665**	**664**	**675**	**672**	**743**	**743**	**750**	**712**	**759**	**724**	**788**

5. Skolebygningene

5.1 Generelt om skolebygningene

Øvre Eiker har til sammen ca. 35 000 m2 til rådighet for skoledrift. Alle skolebygg, unntatt Hokksund ungdomsskole som ble tatt i bruk i 2012, bærer preg av år med slitasje og begrenset vedlikehold.

Øvre Eiker kommune har etablert et kommunalt foretak som skal eie, drifte, forvalte og utvikle kommunens formålsbygg. Dette innebærer at Øvre Eiker Kommunale Eiendom KF eier alle skolebyggene, og det vil også være foretaket som blir byggherre ved en eventuell bygging av ny skole. Seksjon oppvekst leier byggene i henhold til vedtatt leieavtale og vilkårsavtale.

Utdrag av KOSTRA-tall vedrørende formålsbygg, skole:

Nøkkeltall	Enhet	Øvre Eiker 2018	Kostragruppe 07 2018	Landet uten Oslo 2018
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	prosent	7,9	8,9	9
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	kr	105	303	278
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	m2	5,51	4,46	5,12
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	kr	38	71	99
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	kr	456	578	562
Herav utgifter til renhold (kr)	kr	158	161	161
Herav energikostnader per kvadratameter (kr)	kr	91	127	126

KOSTRA-tallene viser at kommunen ligger svært lavt på utgifter til vedlikehold og drift/forvaltning av skolebyggene.

Vedlikeholdsetterslep

I 2014 ble det gjennomført en tilstandsvurdering som konkluderte med et samlet vedlikeholdsetterslep ved skolene på til sammen ca. 31,5 millioner kroner. Det er gjennomført svært lite oppgradering og vedlikehold etter 2014. Årlig vedlikehold har i hovedsak blitt benyttet til å ivareta forskriftsmessige mangler eller «akutte» behov. I 2018 ble det skiftet ut noen vinduer ved Hokksund, Røren og Vestfossen barneskoler, og toalettfasilitetene ved Skotselv og Vestfossen ungdomsskoler ble oppgradert som følge av pålegg fra kommunelegen.

Tabellen under er oppdatert i 2019 og viser vedlikeholdsetterslep fordelt på skolene:

Skoler	Vedlikeholdsetterslep	Energiklasse	Kommentarer
Darbu barneskole	Kr 2 761 843,-	D	
Ormåsen barneskole	kr 2 365 656,-		
Hokksund barneskole	Kr 3 357 197,-	E	Byttet noen vinduer Anskaffelse av modul pågår sommer 2019 4 klasserom og base for SFO for de minste elevene
Røren barneskole	Kr 6 978 042,-	D	Byttet vinduer
Vestfossen barneskole	Kr 8 509 772,-	F	Byttet vinduer i barneskole
Vestfossen flerbrukshall	Kr1 402 773,-		
Hokksund ungdomsskole			
Skotselv barne- og ungdomsskole	Kr 8 510 130,-	E	
Vestfossen ungdomsskole Inkl. skolebibliotek	Kr 5 094 544,-	F	
SUM	**Kr 38 979 956,-**		

5.2 Den enkelte skole

Opplysningene er hovedsakelig hentet fra WPSs rapport datert 7. mars 2018 og oppdatert med ny informasjon per desember 2019.

Darbu skole

Skolen er bygget i to trinn. Det eldste bygget er fra 1929, og det nyeste påbygget er fra 1969. Skolen er samlokalisert med Fiskum bibliotekfilial. I tillegg leier skolen idrettshall og to rom av Fiskum idrettslag. Idrettshallen ligger like nord for skolen. Hallen benyttes også av SFO. Skolen har kapasitet til flere elever enn den har i dag. Skolen mangler grupperom. Kjelleren er i god stand etter at det har vært renovert etter oversvømmelser. Skolen trenger oppgraderinger. Den har nyoppusset rom for undervisning i mat- og helsefaget.

SFO benytter to klasserom og har hovedbase i den nyeste delen av bygget, tett på klasserommene til 1.-4. trinn. SFO bruker klasserommene til 1.-4. trinn etter skoletid.

Det er gjennomført en omdisponering av bruk (juni 2019), og det er nå tilstrekkelig med arbeidsplasser til lærerne. Det er behov for bedre personalgarderober. Skolen har ikke universell utforming.

Skolen er godkjent etter miljørettet helsevern i 2018.

Kapasitetsberegning Darbu skole

Skolen vil ha rundt 3 m2 per elev til generelle læringsarealer (klasserom og grupperom) ved økning til 140 elever, men det blir noe mindre areal til elevgarderober enn ønskelig. Skolen har ikke naturfag-/realfagrom. Videre mangler skolen noe areal til garderobeplasser for ansatte.

Hokksund barneskole
Hokksund barneskole stod ferdig bygget i 1953 og er senere bygget på. Nord for skolen, mot Ringeriksveien, ligger Falkbanen som er hovedanlegg for Hokksund Idrettslag.

Skolens SFO for 1. klasse og to klasserom holder til i en brakkerigg. Disse brakkene er ikke godkjent hverken etter plan- og bygningslov eller etter miljørettet helsevern. Disse brakkene skal skiftes ut med nye moduler innen skolestart i august 2020. SFO for 2.-4. årstrinn holder til i leide klubbhuslokaler til Hokksund Idrettslag. Skolen mangler generelt læringsareal, grupperom, personalgarderober og lærerarbeidsplasser. Skolen bærer preg av manglende vedlikehold og oppgraderinger i takt med de siste års elevvekst. Skolen er ikke universelt utformet, og det vil kreve store tiltak, både utvendig og innvendig, for å etablere dette.

Skolen har åpne avvik og har aldri vært godkjent etter miljørettet helsevern. Nytt modulbygg vil rette opp disse åpne avvikene.

Kapasitetsberegning Hokksund barneskole
Skolen kan ta inntil 525 elever og har da rundt 3,4 m2 per elev til generelle læringsarealer (klasserom og grupperom). Da er undervisningsrom i nytt modulbygg regnet med. Elevtall på 525 elever innebærer svært knappe elevgarderober, da elevene benytter korridor til dette. Skolen mangler musikkrom, bibliotek og SFO-base. Videre mangler skolen ca. 200 m2 til lærerarbeidsplasser. Det er areal til møterom og personalfunksjoner. Skolen har behov for en gymnastikksal til for å gi nok tid i salen til alle klasser.

Hokksund ungdomsskole
Hokksund ungdomsskole stod ferdig bygget i 2012 og fremstår som en moderne skole. Skolens areal er delt opp etter de tre årstrinnene ved en ungdomsskole, disse trinnarealene ligger i andre etasje. I tilknytning til disse områdene finnes to auditorier. De tre trinnarealene har fire undervisningsrom og tre grupperom. To av arbeidsrommene til lærerne er gjort om til klasserom fra august 2018. Det er desentraliserte lærerarbeidsplasser knyttet til trinnarealene. Skolen utnytter trafikkarealer/fellesarealer i andre etasje til læringsarealer for gruppearbeid og som sosiale møteplasser og har møblert for å skape slike soner. Skolen benytter også en takterrasse og et uteamfi til opplæring.

Skolen har generøse vestibyle- og vrimlearealer, en stor og fin kantine og spesialiserte læringsarealer til fagene mat og helse, naturfag, kunst og håndverk, musikk, bibliotek, flerbrukshall og et verdensborgerrom. Videre har skolen en kultursal, men savner et større backstage-område til denne salen. Flerbrukshallen, verdensborgerrommet og musikkarealene benyttes mye etter skoletid.

Skolen er godkjent etter miljørettet helsevern.

Kapasitetsberegning Hokksund ungdomsskole
Skolen kan romme et elevtall på inntil 360 i eksisterende areal i dag. Skolen vil da ha 3,9 m2 per elev til generelle læringsarealer (klasserom, grupperom, felles læringsareal).

Ormåsen skole
Ormåsen skole er bygget i 1997, med påbygging i 2003. Skolen er organisert på ett plan, med form som en hestesko. Eiker O-lag har lokaler i skolens sørlige fløy. Kommunen eier lokalene. Dette arealet benyttes ikke av skolen. Like nord for skolen ligger Ormåsen flerbrukshus som fungerer som

gymnastikksal for skolen. Naturfritidsordningen (NFO) ligger i eget, nytt bygg fra 2013. Parkeringen til skolen er nylig utbedret og fungerer godt. For å få plass til elevene slik det er i dag, har man vært nødt til å ta i bruk skolens rom for kunst- og håndverksfag som er omdisponert til ordinært klasserom. Det er også mulig å ta i bruk lokalene til NFO som klasserom.

Gangarealene i skolen har stedvis noen «nisjer», og disse er møblert med pulter og brukes i dag til gruppearbeid. Skolen har også et stort mediatek som også fungerer som allrom med «scene». Dette benyttes også til utleie etter skoletid og i helger.

Gymnastikksalen brukes til fellesarrangementer for hele skolen.

Ormåsen skole er godkjent etter miljørettet helsevern.

Kapasitetsberegning Ormåsen skole
Skolen kan romme inntil 200 elever. Den vil da fortsatt ha 3,6 m2 per elev til generelle læringsarealer (klasserom og grupperom). Elevgarderobene er romslige. Skolen har ikke naturfag-/realfagrom, og øvrige spesialrom er små. Videre mangler skolen noe areal til lærerarbeidsplasser. Skolen har heller ikke nok møterom.

Skolen har i dag ikke ledig kapasitet. Det kan være aktuelt for skolen å benytte orienteringslagets arealer, men da må O-laget få tilgang til erstatningslokaler.

Røren skole
Røren skole er bygget i 1966 og påbygget i 2007. Skolen ligger nord på skoletomten, med utearealer og eget bygg for gymnastikk og SFO sør på tomta. Skolen har kun tilfredsstillende universell utforming i skolens nordlige fløy i plan 1.

Etter utvidelsen i 2007 fikk skolen etablert et «skolens hjerte», med mediatek og mulighet for samlinger av hele skolen til ulike arrangementer. Den fikk også utvidet kapasitet på undervisningsrom og samlet administrasjon og lærerarbeidsplasser omkring inngangsparti og mediatek. Skolen melder at det er mangel på grupperom, noe som gjør læringsarealene mindre fleksible enn ønsket.

Skolekjøkkenet er slitt og gammelt. Musikkrommet har problemer med dårlig akustikk og ventilasjonsstøy. Skolen mangler lokaler egnet for sløyd, da de nå har sløyd og tekstil i samme rom for å få nok ordinære klasserom.

Mediateket benyttes til kortere fellessamlinger. Gymnastikksalen brukes mye av lokale foreninger utover skolens åpningstid. Salen og garderobene trenger rehabilitering. SFO holder til i et leid modulbygg. Lærerarbeidsplasser er utsatt for ventilasjonsstøy og utfordringer knyttet til areal og dagslys. Det antas at elevtallet vil gå sakte nedover mot 2040.

Skolen er godkjent etter miljørettet helsevern.

Kapasitetsberegning for Røren skole
Skolen kan håndtere inntil 310 elever. Den vil da ha 3,3 m2 per elev til generelle læringsarealer (klasserom og grupperom). Det er tilstrekkelig areal til elevgarderobe. Skolen mangler naturfagrom og har litt for lite areal til kunst og håndverk. SFO-basen er stor. Skolen mangler noe areal til

lærerarbeidsplasser. Skolen har få møterom. Dersom elevtallet blir redusert i tråd med prognosen, kan SFO få plass i skolebygget, i tillegg til at skolen kan få nok lærerarbeidsplasser. Ombygging må til.

Skotselv skole

Skotselv skole er bygget i tre trinn. Det første bygget er fra 1924, det neste fra 1963 og det siste fra 1981. Byggene ligger sammenkoblet, men det er ikke tørrskodd forbindelse mellom barneskole og ungdomsskole. Det er ikke universelle løsninger som gjør hele bygget framkommelig for rullestolbrukere.

Nord for skolen ligger også Skotselv kulturhus. Skolen har tilgang på kultursalen i dette bygget til større fellessamlinger. Skolen har også tilgang på Skotselv flerbrukshall.

Det rapporteres om at skolen har god kapasitet med overskudd av plass og mulighet for å ta inn flere elever. Det er noen rom og arealer i skolen som må oppgraderes, som for eksempel skolekjøkkenet, men jevnt over har bygget en god tilstand slik det vurderes i dag.

Skolen er godkjent etter miljørettet helsevern.

Kapasitetsberegning Skotselv skole

Skolen har god plass og kapasitet til 350 elever.

Vestfossen barneskole

Barneskolen ble bygget i 1967, med påbygg/rehabilitering i 1998 og 2006. Barneskolen har behov for flere grupperom. Det er også mangel på et samlingssted for barneskolen, et «skolens hjerte». Barneskolen har også behov for en oppgradering av skolekjøkken og å få et eget rom til musikkundervisning.

Eiken, en spesialavdeling for barn med fysisk og psykisk nedsatt funksjonsevne og med omfattende hjelpebehov og behov for et tilpasset undervisningsopplegg, er en del av Vestfossen barneskole. Foreldre kan etter anbefaling fra PPT søke om plass her istedenfor en skoleplass ved elevens nærskole. Eiken har sine undervisningsarealer i 1. etasje. Elevene ved Eiken kan også være elever ved Vestfossen ungdomsskole ut fra alderen til eleven. Skolen tilstreber at elevene så langt det er mulig er inkludert i klassen de hører til, men at noe av opplæringen skjer i egne grupper eller individuelt tilpasset undervisning. De senere årene har elevtallet ved Eiken minket, og per nå er det 5 elever.

Barneskolen ønsker en mer sentral plassering av administrasjon og lærerarbeidsplasser. I tillegg trengs det mer areal til lærerarbeidsplasser enn det er i dag. Skolehelsetjeneste trenger også en mer sentral plassering.

Idrettshallen brukes til kroppsøving, og SFO har sine lokaler her. Arealet som i dag benyttes av SFO, er ikke stort nok til at alle elever som benytter SFO, kan være inne samtidig.

Skolen er godkjent etter miljørettet helsevern i 2018, men SFO er godkjent under forutsetning av at SFO benytter annet areal ved skolen i tillegg. Hele skolen trenger en oppgradering.

Kapasitetsberegning for Vestfossen barneskole

Skole kan håndtere en elevgruppe på inntil 400 elever. Oversikten viser at skolen har 3,4 m2 per elev til generelle læringsarealer (klasserom og grupperom). Elevtallsøkningen til 400 elever innebærer noe knappe elevgarderober. Skolen har ikke naturfag-/realfagrom eller musikkrom. Videre mangler skolen areal til lærerarbeidsplasser.

Vestfossen ungdomsskole

Ungdomsskolen ble bygget i 1913 og påbygget i 1959 og 2000. Bygningen er tradisjonell og lite fleksibel, og skolen har få muligheter til selv å gjøre endringer. Elevene savner en kantine/sosiale møteplasser inne i skolen.

Arealer til lærerarbeidsplasser på Vestfossen ungdomsskole er gode og romslige. De har ett arbeidsrom per trinn. Undervisningen er også trinnorganisert.

Skolen er godkjent etter miljørettet helsevern i 2019.

Biblioteket, idrettshallen og svømmehallen blir benyttet av både barne- og ungdomsskolen i Vestfossen.

Kapasitetsberegning Vestfossen ungdomsskole

Skolen har kapasitet til 270 elever. Oversikten viser at skolen fortsatt har nærmere 3 m2 per elev til generelle læringsarealer (klasserom og grupperom). Elevtallsøkningen til 270 elever innebærer noe mindre elevgarderober. Skolen mangler musikkrom, da dette er tatt i bruk som klasserom. For øvrig er det areal til spesialrom som naturfag og kunst og håndverk. Skolen mangler noe areal til lærerarbeidsplasser Skolen vil fra august 2020 være oppe i ca. 292 elever. Ombygging av kunst- og håndverksrom gjør det også mulig å lage et nytt klasserom for å møte økt elevtall for kommende år.

6. Alternativ forslag til endringer i skolestruktur

6.1. Økonomiske betraktninger

I denne delen er det gitt en oversikt om de økonomiske forholdene i kommunen og økonomi vedrørende drift av grunnskolen.

Generelt om økonomien i Øvre Eiker kommune

Øvre Eiker kommune er en lavinntektskommune. Inntektsnivået ligger på ca. 95 prosent av gjennomsnittet for kommunene i landet. Samtidig er kostnadsindeksen på 98,4 prosent av landsgjennomsnittet, noe som betyr at Øvre Eiker må drive mer effektivt enn gjennomsnittskommunen i Norge for å kunne gi likeverdige tjenester.

Kommunebarometeret viser at Øvre Eiker kommune er rangert som nummer 15 med henblikk på kostnadsnivå i tjenesteproduksjonen, mens økonomien totalt sett er rangert på 283. plass (2018-tall). Evnen til å bære store investeringer uten nye inntektskilder må derfor anses som svært begrenset.

Investeringer

Renter og avdrag som følge av investeringer må dekkes av rammeoverføringer fra staten og skatteinntekter. For at låneopptaket skal være minst mulig, anbefales kommunene å bygge opp disposisjonsfond ved å ha et årlig netto driftsresultat på minimum 1,75 prosent. Øvre Eiker kommune har ikke bygget opp disposisjonsfond av noen størrelse, og alle investeringer må derfor lånefinansieres, noe som gir direkte utslag i driftsbudsjettet.

Øvre Eiker kommune har innført en handlingsregel for låneopptak som skal hindre at lånebelastning blir for stor. I hovedtrekk medfører handlingsregelen at avdrag på lån skal være minimum lik avskrivning (verdiforringelse) på byggene, i tillegg til en maksimal lånebelastning per innbygger som oppjusteres med 2 prosent hvert år. I realiteten betyr dette at Øvre Eiker kommune ikke har anledning til å ta opp store lån til investeringer uten at handlingsregelen revurderes. Skal handlingsregelen revurderes, må det være alternative inntektskilder som permanent øker driftsinntektene.

Utgifter til investering vil være avhengig av den økonomiske situasjonen i en kommune. Finansiering av investeringer er som sagt mest vanlig som avsatte midler i frie disposisjonsfond, andre kapitalinntekter fra salg av eiendom, eiendomsskatt eller låneopptak.

Erfaringstall for investeringer i skolebygg i Buskerud er brutto 40 000 kroner per m2, eks. mva. Normtall for størrelse på skolebygg er brutto 20 m2 per elev. Ved bygging av større skoler kan summen bli noe lavere. Kongsberg kommune har satt normtall til 10 m2 per elev, i tillegg til idrettsanlegg som blir bygget ved en skole. Ringerike kommune har nylig bygget to skoler med 8,2 m2 per elev, i tillegg til idrettsanlegg (netto areal).

Hvem dekker utgiftene til grunnskole

Grunnskole skal være gratis for elevene, jf. opplæringsloven § 2-15. Kommunen har ansvar for tjenlige bygg, ansatte med riktig kompetanse og læremidler, og må derfor dekke de kostnadene som følger av dette ansvaret.

Drift

Ordinær skoledrift finansieres av frie inntekter (skatt og rammetilskudd) og brukerbetaling for SFO. I inntektssystemet er innbyggere mellom 6 og 15 år (skolepliktig alder) det viktigste elementet når utgiftsbehovet i kommunene skal fastslås. I inntektssystemet er innbyggere mellom 6 og 15 år gitt en vekt på 26,15 prosent, med andre ord er det beregnet at mer enn 1 av 4 kroner (skatt og rammetilskudd) skal benyttes på grunnskole.

Det er opp til kommunen å finne en formålstjenlig organisering av skoledriften. Gjennom endringer i struktur kan kommunen påvirke utgiftsnivået noe. Etter innføring av lærernormen (se punkt 3.1) er handlingsrommet mindre, og utgifter per elev vil bli mer likt fra skole til skole.

Utgifter til skolefritidsordning/naturfritidsordning (SFO/NFO) kan dekkes fullt ut av foreldrene med betaling etter selvkostprinsippet. Foreldre betaler per nå 3.240 kroner per måned for en hel plass. I 2019 er den kommunale egenandelen budsjettert til å være 1,3 millioner kroner.

Kostnader per elev /drift

Utgifter til grunnskoler blir delt mellom skoledrift og bygningsdrift. Skoledrift inneholder utgifter til administrasjon, ansatte som jobber med elevene, læremiddel og skoleskyss. Bygningsdrift inneholder utgifter til vaktmester og renholdere, løpende vedlikehold, strøm og renovasjon.

Brutto utgifter til skoledrift følger av tabellen under. Dette er regnskapstall for skoledriften per skole i Øvre Eiker kommune for 2018.

Kostnad pr elev regnskap 2018	Klassetrinn	Skoledrift*	Bygningsdrift **	Totalt	Ant. elever
Darbu barneskole	1.-7.	83 176	17 341	100 517	118
Hokksund barneskole	1.-7.	63 006	7 228	70 234	500
Røren barneskole	1.-7.	66 024	11 815	77 839	296
Vestfossen barneskole	1.-7.	65 338	9 636	74 974	346
Ormåsen barneskole	1.-7.	71 341	13 326	84 668	198
Skotselv barne- og ungdomsskole	1.-10.	84 484	13 110	97 594	230
Hokksund ungdomsskole	8.-10.	75 910	9 687	85 597	326
Vestfossen ungdomsskole	8.-10.	71 565	8 557	80 122	272
Totalt		**70 532**	**10 368**	**80 900**	**2 286**

*)**)[3]

Tabellen over viser kostnad pr. elev når det gjelder skoledrift og bygningsdrift. Når det skal tas et valg om fremtidig skolestruktur, er det noen økonomiske elementer som må tas med i betraktningen.

- Tabellen over viser en sammenheng mellom antall elever på en skole og kostnad per elev.
    a. Få elever på en skole gir generelt dårligere driftsøkonomi. Små skoler er dyre å drifte, både med tanke på undervisning og bygg.
    b. Små skoler har høyere administrasjonskostnader per elev.
    c. Bemanningsnormer gjør at "gevinsten" ved store skoler blir mindre, men det er likevel en betydelig forskjell.
- Bygningsdrift

[3] Skoledrift er eksklusive SFO, spesialundervisning og Eiken.
Bygningsdrift er eksklusive avskrivninger/kapitalkostnader.

a. Mye areal per elev har en tendens til å drive kostnaden per elev opp ved små skoler. Alternativet er å stenge ned deler av arealet, men dette viser seg ofte å være vanskelig å gjøre i praksis.
b. Mange bygg gir mer areal som ikke utnyttes optimalt, og det er en tendens til at det da ikke settes av nok midler til vedlikehold. Lokalisering har en tendens til å trumfe tilstand.
c. Lokalene må være tilpasset moderne pedagogiske prinsipper.

Ut fra en økonomisk vurdering bør det altså legges vekt på

- mange nok elever til at administrative kostnader per elev optimaliseres.
- optimal utnyttelse av arealer. Dette betyr at det ved nybygg ikke bygges mer enn det som trengs i nærmeste fem år, men at det er muligheter for utvidelse.
- byggemåte som optimaliserer driftsøkonomien med fleksibilitet, klassestørrelser, klassedeling, energi og vedlikehold.

Utgifter til spesialavdelingen Eiken, drift av skolefritidsordning (SFO) og utgifter til særskilt språkopplæring for elever med annet morsmål enn norsk, er ikke med i netto utgifter til skoledrift per elev. Årsaken til dette er at vedtatt økonomiplan for 2019-2022 forutsetter at SFO driftes til selvkost/med foreldrebetaling, spesialavdelingen Eiken har eget budsjett, og det er vedtatt reduksjon her på 1,4 millioner kroner. Særskilt språkopplæring er en rettighet som følger eleven. Kostnadene vil ligge der elevene får sitt skoletilbud.

Ungdomstrinnet har større utgifter enn barnetrinnet, hovedsakelig fordi de har flere undervisningstimer per uke enn barnetrinnet. Små skoler med mindre enn 15 elever per klasse blir dyrere å drifte enn større skoler.

Utgifter til skoleskyss

Opplæringsloven § 13-4 deler det økonomiske og organisatoriske ansvaret for skoleskyss mellom kommunen og fylkeskommunen, avhengig av hvilken elevgruppe som har rett til skyss, og hva som er grunnlaget for retten til skyss. Kommunen betaler *refusjon etter persontakst* for grunnskoleelever og voksne som har rett på skyss, etter reglene i opplæringsloven om avstand mellom hjem og skole. For elever som får innvilget skyss etter søknad om farlig skolevei, er det kommunen som fatter enkeltvedtak om skyss, og *kommunen betaler for skyssen i sin helhet*. Fylkeskommunen har ansvar for å organisere all skoleskyss og fakturerer kommunen i etterkant for kommunens andel. I 2018 betalte Øvre Eiker kommune ca. 6 millioner kroner for skoleskyss.

Det er totalt 550 elever som har rett til skoleskyss som ligger under fylkeskommunens økonomiske ansvar. Pris per barn som Øvre Eiker kommune må betale i refusjon er 7.440 kroner per elev per år. Til sammen utgjør dette 4.092.000 kroner.

De resterende 2 millioner kronene gjelder kommunale vedtak som følge av farlig skolevei, svømmekjøring m.m.

6.2. Generelt om alternativene

Oppgaveutvalget har bestemt seg for å plukke ut fem alternativer fra WSPs skolebehovsplan og se på dem som grunnlag for en mulig fremtidig skolestruktur for Øvre Eiker kommune.

Dette er

- ingen endringer.
- Skotselv ungdomstrinn til Hokksund ungdomsskole.
- Skotselv ungdomstrinn til Hokksund ungdomsskole og Vestfossen barneskole, og ungdomsskole slått sammen til en kombinert skole.
- en ungdomsskole; Skotselv ungdomstrinn og Vestfossen ungdomstrinn til Hokksund.
- Hokksund barneskole; en skole eller elevene fordelt på to skoler.

I alle alternativene under må det skje endringer for Hokksund barneskole. Skolen har allerede for lite areal da de leier lokaler fra Hokksund idrettslag og må benytte midlertidig modulbygg for elevene. Elevveksten fremover vil forsterke problemene. Skolen må få mer areal/rehabiliteres eller erstattes med nybygg.

Utearealer og omgivelser ved skolene i Øvre Eiker må også oppgraderes for allsidig lek og aktivitet. Utearealene ved skolene vil kunne fungere som gode møteplasser for innbyggerne utenom skoletid.

Skolene utenom Hokksund barneskole og ungdomsskole, trenger investeringer i mindre ombygginger, tilpassinger eller vedlikehold innen eksisterende bygningsmasse.

Oppgaveutvalget har vurdert spørsmål om lokalisering i kapittel 7.

6.2.1. Gjeldende skolestruktur – ny Hokksund barneskole

Tabellen viser elevtall og klasser i skoleåret 2018/2019 og 2019/2020 med dagens skolestruktur, og antall elever og klasser i årene framover dersom vi ikke gjør endringer i skolestrukturen.

Struktur som i dag

		2018/2019		2019/2020		2025		2030		2035	
Skoler/ antall elever og klasser	Årstrinn	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser
Darbu barneskole	1.-7.	118	7	112	7	111	7	111	7	120	7
Hokksund barneskole	1.-7.	500	22	517	23	575	25	575	25	627	27
Røren barneskole	1.-7.	296	14	292	14	250	11	245	11	262	11
Vestfossen barneskole	1.-7.	346	15	353	15	347	15	343	15	371	16
Ormåsen barneskole	1.-7.	198	10	203	11	206	11	203	11	220	11
Skotselv barne- og ungdomsskole	1.-10.	230	10	212	10	226	10	223	10	228	10
Hokksund ungdomsskole	8.-10.	326	13	327	13	331	13	355	14	339	13
Vestfossen ungdomsskole	8.-10.	272	10	290	11	317	12	337	13	322	12
SUM		2286	101	2306	104	2363	104	2392	106	2489	107

Mulige konsekvenser

Pedagogiske konsekvenser ved dette alternativet kan være følgende:

- Det er trygt og kjent for elevene å ikke endre noe.
- Det blir mulighet for tettere samarbeid mellom barnetrinn og ungdomstrinn (Skotselv og Vestfossen).

- Læreren kjenner hele skoleløpet godt ved at noen lærere underviser på mellomtrinn og ungdomstrinn (Skotselv).
- Ungdomstrinnet i Skotselv har få elever, og elevmiljøet er derfor sårbart.
- Det vil være utfordrende å fylle formelle krav til undervisningskompetanse hos lærerne på ungdomstrinnet ved Skotselv.

Dette alternativet gir ingen endringer for lokalmiljøene.

6.2.2 Skotselv ungdomstrinn til Hokksund ungdomsskole

Ungdomstrinnet er i dette alternativet flyttet til Hokksund ungdomsskole. Hokksund ungdomsskole bør få et tilbygg på ca. 300 m2 til flere klasserom. Tabellen under viser elevtall og klassetall for dette alternativet.

Skotselv ungdomstrinn til Hokksund ungdomsskole

		2018/2019		2019/2020		2025		2030		2035	
Skoler/ antall elever og klasser	Årstrinn	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser
Darbu barneskole	1.-7.	118	7	112	7	111	7	111	7	120	7
Hokksund barneskole	1.-7.	500	22	517	23	575	25	575	25	627	27
Røren barneskole	1.-7.	296	14	292	14	250	11	245	11	262	11
Vestfossen barneskole	1.-7.	346	15	353	15	347	15	343	15	371	16
Ormåsen barneskole	1.-7.	198	10	203	11	206	11	203	11	220	11
Skotselv barneskole	1.-7.	164	7	156	7	162	7	156	7	165	7
Hokksund ungdomsskole	8.-10.	392	16	383	16	395	16	422	16	402	16
Vestfossen ungdomsskole	8.-10.	272	10	290	11	317	12	337	13	322	12
SUM		2286	101	2306	104	2363	104	2392	105	2489	107

Mulige konsekvenser

Skotselv skole vil få ledig areal, andre tjenester kan flytte inn i skolens lokaler. Ombygging må påregnes uansett hvilke tjenester som skal flytte inn.

For å få nok plass ved Hokksund ungdomsskole til elevtallsvekst og ungdomsskoleelevene fra Skotselv, må det bygges på skolen med areal til flere klasserom.

Pedagogiske konsekvenser ved å flytte Skotselv ungdomstrinn til Hokksund:

- Ungdomstrinnet for elevene fra Skotselv blir større, og dette gir muligheter for større variasjon i undervisningen, flere valgfag og flere språkfag og spesialrom.
- Overgangen til videregående skole blir lettere, da elevene er vant med større forhold.
- Et positivt og variert skolemiljø vil gi mulighet for større variasjon i elevgruppa. Med smarte måter å bygge på, kan alle elever lettere finne seg til rette og finne venner med samme interesser som dem selv.
- Det blir lettere å rekruttere riktig undervisningskompetanse i tråd med kompetanseforskrift for undervisningspersonalet.
- En større skole vil gi et større fagmiljø for ansatte.
- Det vil bli gode lokaler og fasiliteter for både elever og ansatte.

- Flytting av ungdomskolelevene vil gi et mindre fagmiljø for lærerne som er igjen på Skotselv barneskole
- Flytting av de eldste elevene vil gi ytterligere ledig kapasitet ved Skotselv skole og Kulturhus.

Konsekvenser for nærmiljøet i Skotselv dersom ungdomstrinnet blir flyttet til Hokksund:

- Lokalmiljøet vil «miste» sine ungdommer i skoletida, og det kan også gjøre at ungdommene samles på ettermiddagstid også.
- Det blir økt skyssbehov og lengre skolevei for ungdomsskoleelevene fra Skotselv.
- Skolen i Hokksund kan i mindre grad bli et samlingspunkt for elevene utenom skolens åpningstid grunnet dårlig bussforbindelse på kveldstid.

De unges beste etter barnekonvensjonen er godt ivaretatt i dette alternativet. Lang reisevei kan være en belastning, men den ekstra tiden det tar å dra til Hokksund istedenfor til Skotselv blir vurdert som innenfor akseptable grenser for reiselengde for denne aldersgruppen.

6.2.3 Skotselv ungdomstrinn til Hokksund ungdomsskole, Vestfossen barne- og ungdomsskole slått sammen til én skole

Alternativet bygger videre på forutsetningene og konsekvenser beskrevet i alternativene 6.2.1 og 6.2.2. ovenfor.

I tillegg er det her foreslått å slå sammen Vestfossen barneskole og Vestfossen ungdomsskole til en barne- og ungdomsskole (1-10). Vestfossen har en svak vekst i elevtallet, men det vil likevel være plass til elevene i eksisterende bygningsmasse. Dersom Vestfossen skal være en skole som styres av en administrasjon, må skolen bygges om for å få de to skolene til å bli til en. Hele bygningsmassen må gjennomgås og bygges om slik at arealet blir bedre utnyttet, og man får større fleksibilitet i bruken av bygget. Sambruk mellom SFO og klasseareal må etableres der begges behov blir ivaretatt. Idrettshallen trenger rehabilitering.

Skotselv ungdomstrinn til Hokksund ungdomsskole, Vestfossen 1.-10.skole

		2018/2019		2019/2020		2025		2030		2035	
Skoler/ antall elever og klasser	Årstrinn	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser
Darbu barneskole	1.-7.	118	7	112	7	111	7	111	7	120	7
Hokksund barneskole	1.-7.	500	22	517	23	575	25	575	25	627	27
Røren barneskole	1.-7.	296	14	292	14	250	11	245	11	262	11
Ormåsen barneskole	1.-7.	198	10	203	11	206	11	203	11	220	11
Skotselv barneskole	1.-7.	164	7	156	7	162	7	156	7	165	7
Hokksund ungdomsskole	8.-10.	392	16	383	16	395	16	422	16	402	16
Vestfossen skole	1.-10.	618	25	643	26	664	27	680	28	693	28
SUM		2286	101	2306	104	2363	104	2392	105	2489	107

Mulige konsekvenser

Vedrørende Hokksund og Skotselv – se vurderinger ovenfor.

Pedagogiske konsekvenser for én skole i Vestfossen:

- Det blir lettere å skape god faglig sammenheng i hele grunnskoleløpet ved en 1-10 skole, særlig god sammenheng og overgang mellom mellomtrinn og ungdomstrinn.
- Ombygging er helt nødvendig. Skolebygget må ha rammer som kan bidra til å skape en helhetlig skolekultur.
- Det blir færre muligheter for noen elever til å starte med "blanke ark" når de starter på ungdomsskolen.
- En samlet skole i Vestfossen hindrer mulighet for en ungdomsskole i kommunen.
- Det er lite besparelse med å slå sammen til en skole.

Alternativet har ikke konsekvenser for Vestfossen som lokalsamfunn.

Barnets beste etter barnekonvensjonen er vurdert ivaretatt på en god måte.

6.2.4 Én ungdomsskole i Hokksund

I dette alternativet er alle ungdomsskoleelevene samlet i en skole. Alternativet bygger videre på forutsetningene og konsekvenser beskrevet i alternativene 6.2.1 og 6.2.2 ovenfor.

Lokalisering av skolen vil påvirke investeringsbehovet, se vurderinger i rapporten i kapittel 7.

En ungdomsskole

		2018/2019		2019/2020		2025		2030		2035	
Skoler/ antall elever og klasser	Årstrinn	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser
Darbu barneskole	1.-7.	118	7	112	7	111	7	111	7	120	7
Hokksund barneskole	1.-7.	500	22	517	23	575	25	575	25	627	27
Røren barneskole	1.-7.	296	14	292	14	250	11	245	11	262	11
Vestfossen barneskole	1.-7.	346	15	353	15	347	15	343	15	371	16
Ormåsen barneskole	1.-7.	198	10	203	11	206	11	203	11	220	11
Skotselv barneskole	1.-7.	164	7	156	7	162	7	156	7	165	7
Øvre Eiker ungdomsskole	8.-10.	664	26	673	26	712	27	759	29	724	28
SUM		2286	101	2306	103	2363	103	2392	105	2489	107

Mulige konsekvenser

Pedagogiske konsekvenser for én ungdomsskole:

- Det må investeres i et tilbygg eller et nytt bygg for ungdomsskole slik at skolen blir ca. dobbel så stor som Hokksund ungdomsskole er i dag.
- Fagmiljøet blir mer spennende, og Øvre Eiker kommune kan bli en mer attraktiv arbeidsgiver i rekrutteringssammenheng.
- En ungdomsskole med 7-800 elever kan være en fornuftig størrelse på en ungdomsskole, basert på økonomisk rasjonell drift og muligheter for variert opplæring. Fysisk utforming er viktig.
- Positivt og variert skolemiljø vil gi mulighet for større variasjon i elevgruppa, og ved smarte måter å bygge skolen på, kan alle elever lettere finne seg til rette og finne venner med samme interesser som dem selv.
- Utvidelse av Hokksund ungdomsskole vil medføre en standardheving av skolelokalene til elever og ansatte.

Andre konsekvenser:

- Lokalsamfunnene Skotselv og Vestfossen vil oppleve å «miste» sine ungdommer på dagtid. Elevene vil gi mer liv i sentrum/Hokksund by på dagtid.
- Det vil trolig også føre til at ungdommene samles mer i sentrum av Hokksund/til felles aktiviteter også etter skoletid.
- Det vil bli et økt behov for skyss for mellom 100-150 elever, men likevel akseptabelt.

De unges beste etter barnekonvensjonen er vurdert til å være godt ivaretatt i dette alternativet.

6.2.5 Hokksund barneskole, elevene delt på to skolebygg

I punktene 6.2.1-6.2.4 over er eksisterende Hokksund barneskole foreslått bygget ny. I dette alternativet er barneskole fordelt på to skoler, en skole på Lerberg og en skole på Loesmoen, som kan være en mulig løsning.

Basert på elevtallet for inneværende skoleår vil ca. halvparten av elevene høre til skolen på Lerberg og den andre halvparten til en skole på Loesmoen. Fordelingen mellom skolene vil være avhengig av hvor inntaksområdet for skolene blir satt. Samlet vil dette gi noen flere klasser enn Hokksund barneskole har i dag. Om dette alternativet skal velges, må skolen på Lerberg rehabiliteres/erstattes og en ny skole må bygges på Loesmoen.

Struktur med to barneskoler i Hokksund

		2018/2019		2019/2020		2025		2030		2035	
Skoler/ antall elever og klasser	Årstrinn	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser	Antall elever	Antall klasser
Darbu barneskole	1.-7.	118	7	112	7	111	7	111	7	120	7
Hokksund barneskole, Lerberg	1.-7.	280	14	280	14	305	14	305	14	338	15
Hokksund barneskole, Loesmoen	1.-7.	220	11	237	11	270	12	270	12	290	12
Røren barneskole	1.-7.	296	14	292	14	250	11	245	11	262	11
Vestfossen barneskole	1.-7.	346	15	353	15	347	15	343	15	371	16
Ormåsen barneskole	1.-7.	198	10	203	11	206	11	203	11	220	11
Skotselv barne- og ungdomsskole	1.-10.	230	10	212	10	226	10	223	10	228	10
Hokksund ungdomsskole	8.-10.	326	13	327	13	331	13	355	14	339	13
Vestfossen ungdomsskole	8.-10.	272	10	290	11	317	12	337	13	322	12
SUM		2286	104	2306	106	2363	105	2392	107	2489	107

Mulige konsekvenser ved å dele Hokksund barneskole

- Flere elever kan gå til sin nærskole.
- Vi kan oppnå en delvis utnyttelse og sambruk med idrettsanlegget på Loesmoen.
- Det samlede investeringsbehovet blir høyere.
- Driftsutgiftene blir langt høyere enn de er i dag.

Andre konsekvenser

- Elevene fra Hokksund by blir delt på tre skoler.
- Det blir bedre fordeling av trafikkbelastningen i byen.

Barns beste etter barnekonvensjonen vil være godt ivaretatt.

6.3 Voksenopplæringen

Voksenopplæringen gir opplæring til fire hovedgrupper:
1) flyktninger som en del av introduksjonsprogrammet
2) opplæring til voksne på grunnskolens område basert på rettigheter, f.eks. til voksne som ikke har fått tilbud om grunnskoleopplæring tidligere
3) spesialundervisning for voksne med ervervede skader
4) norskopplæring for arbeidsinnvandrere, betalingskurs

Voksenopplæringen holder i dag til i leide lokaler i sentrum av Hokksund. Elevtallet ved skolen har variert mye, men det ligger nå på et nivå som før den store flyktningstrømmen i 2016. Leiekostnaden er 651.860 kroner per år eks. mva. Eksisterende leieavtale er gjeldende til 30.6.2021.

Per nå pågår det et større prosjektarbeid som gjelder fremtidig organisering av arbeidet med integrering. Uansett valg av løsninger i dette prosjektet, trenger voksenopplæringen tilgang til undervisningslokaler.

Voksenopplæringens undervisningsdel har behov for tilgang til samme type lokaler som en ungdomsskole.

Voksenopplæringen har gitt en oversikt over hvilke behov de har, basert på et deltakertall som i dag, jf. vedlegg 5.

6.4 Kulturskolen

Kulturskolen er forankret i opplæringsloven. Skolen har base i lokaler på Arena Vestfossen, men gir opplæring i flere av kommunens lokaler.

Kulturskolen ønsker å kunne samle mer av undervisningen. Sambruk mellom ordinær grunnskole og kulturskole vil kunne fungere godt.

Kulturskolen har levert et oppsett over sine særlige behov knyttet til undervisningslokaler, jf. vedlegg 6.

6.5 Svømmeanlegg

Det pågår et utredningsarbeid om kommunen skal bygge et nytt svømmeanlegg, eller om vi skal ruste opp eksisterende svømmehaller. Utredningen blir klar før sommeren 2020. Dersom kommunen bestemmer seg for å bygge nytt, bør dette ses i sammenheng med en eventuell skoleutbygging.

7. Lokalisering av barneskole og ungdomsskole i Hokksund

Oppgaveutvalget har vurdert alternativer for lokalisering av Hokksund barneskole og en felles ungdomsskole for hele kommunen.

7.1 Hokksund barneskole

Dersom det blir besluttet å bygge en ny Hokksund barneskole, er det gode grunner for å se på alternative plasseringer av en ny barneskole. Tre alternativer er vurdert i oppgaveutvalgets arbeid.

Felles for alle tre alternativene er at kommunen må utarbeide en reguleringsplan før plan- og byggeprosjektet kan starte.

a) Hokksund barneskole ligger på Lerberg i dag, et 12 daa stort areal som kommunen eier. Utvidelse eller bygging av ny barneskole på Lerberg må skje gjennom en reguleringsprosess. Frem til Falkbanen er skoleområdet i dag avsatt til offentlig formål. Fotballbanen og klubbhuset er avsatt til idrettsformål. Området har betydelige begrensinger i øst, med barnehage, boliger og næringsvirksomhet som nærmeste naboer, noe som vil påvirke reguleringsprosessen.

Tomta er dårlig utnyttet på grunn av måten bygningsmassen er plassert i dag. Før det konkluderes om arealene er tilstrekkelige for en skole på inntil 700 elever, bør det gjennomføres en mulighetsstudie. En mulighetsstudie betyr at forskjellige fagfolk ser på alternative måter å benytte arealet på. Ideene fra en mulighetsstudie knyttet til de faktiske behov, blir tatt inn i videre arbeid med en reguleringsplan for området. Dersom valget faller på å bygge en ny skole på Lerberg, vil det bety at kommunen må skaffe alternative lokaler i anleggsperioden et annet sted enn på Lerberg. Anleggsperioden antas å være ca. 2-3 år. Valg av alternative undervisningslokaler bør inngå som en del av mulighetsstudiet. Midlertidige lokaler skal også tilfredsstille krav til miljørettet helsevern.

Skolens inntaksområder, rettigheter til skoleskyss og nærmiljøet vil bli som nå ved å beholde skolen på dette arealet.

Mange velger å kjøre barna sine til og fra skolen. Dette har flere årsaker, både at det er et godt tilrettelagt veinett, og at mange også opplever deler av skoleveien som utrygg. Denne situasjonen vil antagelig ikke endre seg, dersom det ikke legges begrensinger på trafikk og parkering i reguleringsplanen. Det bør være et mål for kommunen at flest mulig barn går eller sykler til skolen.

b) På Loesmoen eier kommunen et uregulert og ubebygd areal på ca. 12 daa. Hokksund idrettslag og turnforeningen har bygget to nye haller og holder på med å opparbeide et allsidig uteanlegg ved hallene. Disse hallene ligger utenfor arealet på 12 daa som kommunen eier.

En ny Hokksund barneskole kan bygges her, og ved å inngå et samarbeid med idrettslagene, kan idrettsanlegget benyttes av skolen i undervisningstiden. Investeringsbehovet vil i så fall bli redusert betydelig. Vi kan anslå et investeringsbehov på ca. 65 -75 % av alternativ a) ovenfor. Driftsutgiftene blir høyere i dette alternativet, som følge av at skolen ved et eventuelt samarbeid med idretten må betale leie for aktivitetsanleggene. Driftsutgifter i forhold til å eie eget anlegg må trekkes fra. Årlige økte kostnader er vanskelig å forutsi på dette tidspunktet.

Dette alternativet vil gi endringer for hvilke elever som har rett til skoleskyss. Elevene som i dag har rett på skyss vil kunne gå til skolen, mens noen av de elevene som i dag går til skolen, vil få rett til skyss. Det er 2,8 km gangvei mellom Lerberg og Loesmoen. Samlede utgifter til skyss vil trolig bli på samme nivå som for en skole på Lerberg.

Flyttes skolen til Loesmoen, vil inntaksområdet til skolen kunne endres for de som bor nærmere Røren skole enn Loesmoen. Elevtallet ved Røren skole vil ifølge prognosen bli redusert, og vil trolig kunne ta imot flere elever, jf. elevtallsprognosen i kapittel 4. Det er relativt få elever som blir berørt av endret inntaksområde mellom Røren og Hokksund. Grensen mellom Skotselv og Hokksund vil ikke bli berørt, da denne ligger nærmere Hokksund enn Skotselv, og det er få bolighus i dette området. For eksempel er det 9 km fra Ullern til Skotselv og ca. 5 km fra Ullern til Loesmoen.

Nærmiljøene som rekrutterer elever til Hokksund barneskole, vil påvirkes mye ved en flytting til Loesmoen. Det er likevel vanskelig å se at dette vil gi negative konsekvenser. Lokaltrafikken i Loesmoen vil øke ved at en stor skole blir lagt til dette området. Privatbilismen vil totalt sett trolig være omtrent i samme omfang som om skolen blir værende på Lerberg.

Arealet på Lerberg blir frigjort. Dette vil være et verdifullt areal nær sentrum som ved et eventuelt salg kan være med på å finansiere ny skole.

c) Hokksund barneskole kan deles på to skoler. Da vil det være plass til skole både på Lerberg og Loesmoen. Reguleringsplan må trolig utarbeides for begge stedene, men arealene vil være store nok. Skolene vil bli på mellom 200 – 300 elever.

Kommunen får to nye mellomstore skoler på størrelse med Ormåsen og Røren. Flere barn vil kunne gå til sin nærskole. Investeringskostnadene og driftskostnadene vil bli høyere enn om skolen blir større.

d) Hokksund barneskole kan også legges til sentrum. Her har kommunen tomten ved Hokksund ungdomsskole. Arealet ved eksisterende ungdomsskole er 8 daa. Et sentrumsalternativ vil kreve et kompakt bygg, og en god og kreativ utnyttelse av utomhusanlegg. Det finnes også andre, større sentrumsnære tomter. Disse er ikke i kommunalt eie, men eies av selskaper som kommunen kontrollerer. Dersom andre areal skal vurderes, bør dette skje i en kommuneplanprosess.

Skolens inntaksområde vil ikke endres ved dette alternativet. Rettigheter til skoleskyss vil kunne minke noe. En sentrumsskole vil generere større aktivitet i sentrum, noe som vil være positivt. En sentrumsskole vil trolig gi mindre privatbilisme, både som følge av at flere vil bo i gangavstand til skolen, men også som følge av et bedre kollektivtilbud.

7.2 Én ungdomsskole

Én ungdomsskole for hele kommunen vil bety et elevtall mellom 700-800 elever. Lokalisering har vært diskutert i oppgaveutvalget, og tre alternativer er omtalt i det som følger under.

a) En ungdomsskole kan løses som tilbygg til Hokksund ungdomsskole. Skolen vil da bli ca. dobbelt så stor som den er i dag. Samlet areal i dag er på 4 570 m2, fotavtrykket til skolen er på ca. 3 000 m2 slik skolen ligger nå. En ny stor skole her vil bety at vi bygger på arealet som kommunen eier, og som er regulert til blant annet skoleformål.

Skyssbehovet vil bli endret, og flere elever enn i dag må skysses med tog eller buss. Økte utgifter til skyss er anslått til å være omtrent på nivå med innsparinger ved drift av skolelokaler ved to/tre ungdomstrinn. Denne innsparingen vil først være mulig ved alternativ bruk av Vestfossen ungdomsskole og deler av Skotselv skole.

Nærmiljøene vil påvirkes ved at to av grendene i kommunen vil «miste» ungdommene, først og fremst på dagtid. Elevene vil trolig oppleve det som positivt, og alle vil få et mer robust elevmiljø. En stor ungdomsskole vil skape liv i sentrum.

b) Andre tomter i sentrum. Her gjelder det samme som under 7.1 c) ovenfor. Dette spørsmålet bør løses gjennom en kommuneplanprosess dersom en ny ungdomsskole skal bygges andre steder enn som tilbygg ved Hokksund ungdomsskole.

c) Ny skole mellom Hokksund og Vestfossen. Kommunen eier heller ikke areal her som er stort nok til å bygge en ny skole.

En skole mellom de to tettstedene vil bety at enda flere elever vil få rett til skoleskyss. Både Hokksund, Skotselv og Vestfossen vil miste sine ungdommer på dagtid. En slik skole vil i liten grad bli et samlingspunkt utenfor skolens åpningstid og vil ikke tilfredsstille kravene til samordnet areal og transportplanlegging.

Dersom dette alternativet skal vurderes, bør det skje i en kommuneplanprosess.

8. Vurderinger

8.1 Generelt

Alle skolene trenger en oppgradering, både selve byggene og uteanleggene. Lovkrav er skjerpet de siste årene, og noen av kravene er også gjort gjeldende for eldre bygg. I utgangspunktet har kommunen bygningsteknisk solide formålsbygg. Byggene trenger likevel fornyelse etter skjerpede krav gjennom folkehelselov og arbeidsmiljølov, og for å skape gode rammer for læring og nye arbeidsmåter i tråd med læreplanen. Det største løftet vil være å gjøre alle skolene universelt utformet, tilgjengelig for alle, med ventilasjonsanlegg som gir et godt inneklima, og nok areal for å møte elevveksten.

Skolebygg er et viktig samlingspunkt, kanskje det mest samlende bygget for nærmiljøene. Kommunen kan styrke skolen som samlingspunkt ved å tilrettelegge for enda større sambruk. Like fullt må skolens behov for å være en god læringsarena være i fokus når utbygging eller oppgraderinger skjer.

Skolestruktur vekker engasjement. Dersom en skole skal flyttes eller legges ned, kan det vekke et stort engasjement for å ikke gjøre endringer, noe oppgaveutvalget har forståelse for. Før oppgaveutvalget startet sitt arbeid, vedtok kommunestyret å frede barneskolen i kommunen, det vil si at hvert sted skal beholde barneskolen.

Oppgaveutvalget har tilegnet seg god innsikt i kompleksiteten som ligger i forholdene rundt skoler. Oppgaveutvalget har vurdert hvordan kommunen med en stram økonomi skal få til nødvendig forbedringer av byggene. Oppgaveutvalget har resonnert seg frem til anbefalingen basert på fakta. Vi har lyttet til mange, gjort oss kjent med skolene og regler som gjelder for skoledrift og skolebygg. Denne rapporten gir et bilde av hva som er diskutert og hvordan prosessen er gjennomført.

Rådene fra oppgaveutvalget bygger på en langsiktig tenkning der både pedagogiske hensyn, økonomisk evne til investeringer og styrket sambruk på like vilkår og hensyn til de lokale stedene er ivaretatt. Oppgaveutvalget er ening om de råd som gis. Et medlem mener Hokksund barneskole bør bygges på Lerberg.

8.2 Elevtallsprognoser – premisser for planen/usikre moment

Elevtallsutviklingen er krevende å anslå for Øvre Eiker kommune som følge av den sterke veksten som kommunen opplever. Selv om SSB og andre sier at veksten i antall innbyggere ikke vil bety fortsatt stor vekst i barnetallet, er marginene små. I Øvre Eiker er 23,6 prosent av samlet innbyggertall barn og unge i alderen 0-19 år. Antall barn i grunnskolealder er 12,1 prosent. Relativ andel barn og unge er anslått til å være synkende både i Øvre Eiker og i landet forøvrig. Antall elever vil fremdeles øke noe i kommunen, og denne økningen fordeler seg mest på skolene i Hokksund.

Oppgaveutvalget har i elevprognosen lagt til grunn de faktorene i egen kommune som er kjent per nå. Dersom veksten øker ytterligere, må det vurderes å fremskynde prosessen med å bygge en ungdomsskole for å frigjøre plass ved Vestfossen barneskole og eventuelt ta større grep ved Ormåsen som blir vurdert som de mest sårbare områder for vekst, etter Hokksund.

8.3 Generell begrunnelse for å gjøre endringer

Oppgaveutvalget anbefaler følgende endringer i struktur

- Hokksund barneskole flytter til ny skole på Loesmoen
- Hokksund ungdomsskole blir én ungdomsskole for hele kommunen.

Pedagogisk hensyn.
Endringene vil gi oss robuste fagmiljøer som vil lette rekrutteringsarbeidet til skolene. Det vil også bli muligheter til å skape gode og varierte elevmiljøer med rom for alle. Store skoler er rimeligere å drifte enn små skoler. Vi kan få flere spesialrom for å gi elevene god variasjon i opplæringen og muligheter for bedre tilpasset opplæring for alle elever.

Det er også en tendens at elevene gir tilbakemelding om høyere trivsel ved større skoler. Oppgaveutvalget har drøftet dette i sitt arbeid og tatt med de argumentene i sine vurderinger.

Muligheter for flere valgfag og flere språkfag i ungdomsskolen vil gi elevene et bedre tilbud. Det vil også gi større mulighet for å møte ønsker fra elevene.

Det kan være gode grunner for å holde på skillet mellom barnetrinn og ungdomstrinn. For de aller fleste unge oppleves det som positivt å bytte skole i løpet av en 10-årig grunnskole. Opplæringsloven har regler som er forskjellige for barnetrinnet og ungdomstrinnet, for eksempel for hvilke fag som er obligatoriske, vurdering med eller uten karakterer, antall undervisningstimer per uke og størrelser på elevgrupper. Oppgaveutvalget anbefaler rene barnetrinnskoler og rene ungdomstrinnskoler i kommunen.

Forskning på hva skolestørrelsen har å si for elevenes faglige utvikling er sprikende. WSP har tatt med noe om dette i sin rapport, s. 78-80. Utdrag fra denne rapporten ligger i vedlegg 4.

Barns beste vil bli bedre ivaretatt ved at vi får gode skolebygg tilpasset de lovkrav som gjelder. En endring for organisering av ungdomsskolemiljøet kan slå positivt ut for folkehelsen, med blant annet høyere grad av trivsel, og at flere unge fullfører videregående opplæring.

Nærmiljøhensyn: Nærmiljøene og stedene vil bestå som nå. Kollektivtilbudet må utvikle seg i tråd med innbyggernes behov. Ungdommene vil bli samlet i sentrum på dagtid, og dette kan føre til at ungdommer i større grad enn nå samles i sentrum også utenom skoletid til felles aktiviteter. Noen vil se på det som positivt, andre vil vurdere det som negativt.

Klima og miljøhensyn: Det vil bli et økt behov for skyss ved å samle alle ungdomsskoleelevene på ett sted. Samtidig ligger det godt til rette for miljøvennlig transport til Hokksund fra Darbu og Vestfossen med tog. Dersom alle ungdomsskoleelevene skal skysses til Hokksund vil det bety at ca. 100-150 flere elever må benytte skyss til skolen. De andre elevene må allerede ha skyss i dag, eksempelvis ungdommer fra Ormåsen og Darbu. Nye bygg vil gi mindre energiforbruk enn eldre bygg. Ved nybygg anbefaler oppgaveutvalget å se på hvordan dette skal gjøres opp mot FNs bærekraftsmål. Særlig vil oppgaveutvalget at massivtre, passivhus og ny teknologi for effektiv drift blir tatt i bruk ved nybygging.

Økonomi: Å samle elevene på færre skoler vil gi en mer rasjonell drift for skolene i Øvre Eiker kommune. Alternativet med å bygge ny skole på Loesmoen vil bety det minste behovet for investeringer.

Én ungdomsskole i Hokksund vil kreve store investeringer. Behov for oppgraderinger i Vestfossen vil bli redusert.

8.4 Begrunnelse for de enkelte forslag om strukturendring.

Hokksund barneskole flytter til Loesmoen

Kommunen eier en uregulert tomt som kan benyttes som ny skole. Arealet blir vurdert som godt egnet for formålet. Sambruk med nybygget idrettsanlegg er mulig og vil gi god utnyttelse av allerede gjennomførte investeringer. I tillegg kan denne skolen bygges samtidig som skolen på Lerberg drives videre som nå, frem til ny skole står ferdig. Vi slipper midlertidige løsninger i byggeperioden.

Elevprognosen viser at elevtallet kan øke fra 520 i dag til 650 innen 20 år. Oppgaveutvalget mener det er riktig å bygge skolen noe større slik at ytterligere vekst vil være mulig.

Økonomisk er den beste løsning å bygge ny skole på Loesmoen.

Ungdomstrinnet ved Skotselv flytter til Hokksund ungdomsskole

Elevene vil få et større og mer robust elevmiljø og læringsmiljø ved å flytte til Hokksund. Ungdommene vil få et elevmiljø og læringsmiljø som gir mange muligheter. En stor skole vil lettere rekruttere riktig, forskriftsmessig og god kompetanse for lærerne. Dette vil igjen kunne gi grunnlag for god læring og utvikling for alle elever. Belastninger for elevene er økt omfang av skyss. Dette blir av oppgaveutvalget vurdert som akseptabelt. Det er likevel viktig å presisere at skyssopplegget må legges opp på en måte som reduserer reisetiden.

En felles ungdomsskole

Basert på pedagogiske, sosiale og økonomiske argumenter vurderer oppgaveutvalget det som positivt at kommunen får en stor ungdomsskole på inntil 800 elever. Et nytt tilbygg til Hokksund ungdomsskole vil være det mest økonomiske alternativet. Det gir gode forhold for variert opplæring, flere språkfag og flere valgfag.

Andre forhold

Oppgaveutvalget foreslår ikke endringer for Eiken. Om elevene går ved Eiken eller på sin nærskole, trengs omtrent de samme ressursene for å gi elevene en likeverdig opplæring. Foreldre har rett til å velge nærskolen til barnet, men som et alternativ kan de få tilbud om en plass ved Eiken. Eiken skal være en del av Vestfossen barneskole.

Kulturskolen kan fremdeles ha sin base der den ligger i Vestfossen, men det kan også vurderes å legge basen til en grunnskole. Kulturskolen kan også ha positiv effekter av å ligge i det øvrige kunst- og kulturmiljøet i kunsthovedstaden Vestfossen. Kulturskolens behov for undervisningsareal bør vurderes i forbindelse med nybygg eller rehabilitering av andre skolebygg. På den måten kan kulturskolen drive desentralisert undervisning i sambruk mellom grunnskole og kulturskole

Voksenopplæringen bør få nye undervisningslokaler. Oppgaveutvalget mener at det kan løses sammen med tilbygg til Hokksund ungdomsskole, men andre løsninger kan også være aktuelle.

8.5 Prinsipp for samarbeid med frivillighet og stedene

Oppgaveutvalget anbefaler at følgende prinsipper blir lagt til grunn for bruk av kommunens eksisterende skoleanlegg:

- Sambruk er det overordnede prinsippet for alle kommunale bygg, så langt det er praktisk mulig og forsvarlig som følge av tjenestens oppgaver og blant annet krav til konfidensialitet og sikkerhet for innbyggere.
- Prinsipper for eksklusiv bruk av rom til skolebruk må være avklart. Skal lag og foreninger ha eksklusivitet i et skolebygg, eller skal frivillige få tilgang til sambruk med restriksjoner, må det også være avklart.
- Eksisterende rom og anlegg må kartlegges.
- Bookingløsning og nye låssystemer med integrasjon dem imellom tas i bruk.
- Det må være et enhetlig inngangssystem, men arbeidsdeling og ansvar internt i kommunen mellom skolen og andre berørte parter.
- Vi må ha en gjennomgang av eksisterende bygg, ut fra spørsmål og prinsipper nevnt over, med tanke på om det er mulig å gjøre justeringer av møblering og utstyr for å sikre bedre sambruk.

Når kommunen benytter andres lokaler til skoleformål, bør følgende gjelde:

- Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet tar sikte på å lage generelle prinsipper for kommunens bruk av andres lokaler og uteområder.
- Kommunen må gjennomgå alle avtaler ut fra de generelle prinsippene og sikre en praksis som balanserer lokale hensyn med hensynet til likebehandling og rettferdighet.

Ved nybygg eller renovering av skolebygg skal følgende gjennomføres:

- Kommunen må utarbeide gode analyser før oppstart av bygningsprosjekter for å sikre at mulige interessenter er involvert og ivaretatt.
- Kommunen må skaffe seg god innsikt i brukerbehov og utvikle løsninger for å ivareta disse.

Sambruksløsninger skal ivareta følgende forhold for alle skolene:

- Mulighet for å låse inn utstyr
- Elektroniske låser
- Soneinndelinger av bygget, der noe areal er tilgjengelig for alle, og noe er bare for skolens drift
- Begrenset lagerplass til brukere av bygget
- Involvering av aktuelle parter vedrørende sambruk i byggeprosessen
- Forebygging av interessekonflikter ved å lage gode regler og rutiner knyttet til sambruk
- Felles praksis ved utleie av kommunale bygg

Oppgaveutvalget anbefaler at prinsippene ovenfor blir lagt til grunn i videre arbeid med å få en god og fornuftig sambruk, til beste for innbyggerne.

9. Konklusjon

9.1 Oppgaveutvalgets svar på mandat for arbeidet

Oppgaveutvalgets anbefaling og svar på de områder som skal svares ut i mandatet, følger under. Punktene i mandatet er gjengitt i kursiv.

a) *Øvre Eiker skal ha en skolestruktur som sikrer at alle elever opplever høy trivsel og et læringsutbytte i tråd med egne forutsetninger*.

Oppgaveutvalgets anbefaling:

- Det bygges ny Hokksund barneskole for inntil 700 elever på Loesmoen
- Det blir ny felles ungdomsskole i Hokksund i to faser:
    - Skotselv ungdomstrinn overføres til Hokksund.
- Vestfossen ungdomstrinn overføres til Hokksund
- En lages en plan for oppgradering av de resterende skolebygg

b) Øvre Eiker skal ha skolebygg som gjør det mulig å arbeide i tråd med ny læreplan som blir gjort gjeldende fra 01.08.2020.

Følgende forhold må på plass ved alle grunnskolene for at dette kan skje:

- Fleksible bygg som er tilpasset variasjon i opplæringen og som kan tjene flere behov
- Nok kapasitet på klasserom, formidlingsrom og grupperom per skole
- Nok spesialrom
- Universell utforming

c) Øvre Eiker skal opprettholde sine eksisterende barneskoler, inklusiv barnetrinnet ved den kombinerte skolen i Skotselv.

Dette er innfridd i oppgaveutvalgets innstilling.

d) Øvre Eiker skal drifte sine skolebygg på en effektiv og bærekraftig måte.

Oppgaveutvalget anbefaler følgende grep for å innfri krav om effektive og bærekraftige bygg:

- FNs bærekraftsmål skal være førende for planlegging og bygging av nye skolebygg i kommunen.
- Nye bygg/rehabiliteringsarbeid skal anskaffes som innovative anskaffelser.
- Fremtidsrettede, bærekraftige energi- og materialvalg skal benyttes.
- Krav i teknisk bygningsforskrift, inklusiv arbeidsmiljøkrav og forskrift om miljørettet helsevern, skal være oppfylt.

9.2 Sluttord

Oppgaveutvalget anbefaler premisser for videre arbeid slik det er gjort rede for i kapittel 8.

Oppgaveutvalgets sammensetning

Navn	
Tollefsen, Adrian W. Kjølø	Leder
Austgulen, Nathalie Røe	
Baklid, Jan Tore	
Berg, Per Christian	
Birkeland, Hilde	
Børresen, Margrethe	
Centmeyer, Christoph	
Dahlgren, Victoria C.	
Frødin, Sine	
Grønbeck, Kjell E	
Hovde, Jørgen	
Imperatori, Susanne	
Magnus, Anne	
Myhre, Kim M	
Svendsen, Hanna Elisabeth	

-

Utarbeidelse av skolebehovsplan – referansegruppe, oppsummering fra møtet 5.mars 2019

Bakgrunn

Kommunestyret har vedtatt at et eget oppgaveutvalg skal utarbeide en skolebehovsplan for Øvre Eiker kommune fram til 2040. I mandatet er det pekt ut interessegrupper som utgjør en referansegruppe. Denne gruppe kan komme med innspill til arbeidet, i tillegg til at kommunen vil ha egne møter med denne gruppen om spørsmål knyttet til arbeidet i oppgaveutvalget.

Medlemmer i referansegrupper er paraplyorganisasjoner i Øvre Eiker, arbeidstakerorganisasjoner og samarbeidsutvalg ved skolene.

Oppsummering fra møtet i referansegruppa 5.3.2019

I starten av møtet gikk administrasjonen igjennom bakgrunnen for møtet, referansegruppens rolle og veien videre i arbeidet i oppgaveutvalget, se vedlegg

De fremmøtte satt ved bord der det var lagt ut noen problemstillinger. Representanter i oppgaveutvalget var bordverter og sekretærer i arbeidet. Nedenfor følger innspill gitt til problemstillingene

Problemstilling nr. 1:

Vi vet at tilgang på lokaler er viktige for frivilligheten i kommunen. Men på hvilken måte?

- Sjakk, sangkor
- Møteplasser for ulike interesser
- Alle aldrer
- Kan vi bruke skolene ennå mer?
- Når det koster blir det mindre aktuelt å leie
- Bygdekino
- Korps
- Kultur
- Dans
- Trening
- Bibliotek
- Volleyball
- Innebandy
- Håndball
- Aktivitetsleker
- Jegerprøvekurs
- Bygdekvinnelag
- Diabetes
- Ski
- Skøytebane
- Kunstgress
- 17.mai
- Åpen hall
- Aktiv 365

- Lan-party
- Korps
- o-lag
- mammatrening
- grendeutvalg
- all-idrett
- innebandy
- sykkel
- badminton

Hva er det som fungerer godt for dere?

Fungerer godt – det tradisjonelle

- Sangkor
- Sjakklubb
- Nettverk
- Inkludering
- Møteplass
- Stedsutvikling
- Mange steder å søke midler

Hva er det som fungerer dårlig?

- Mer byråkrati, sikkert/rent, men lengre avstand
- Vanskeligere å leie
- Mange søkeportaler, men mer krevende for de frivillige
- IKT, innovative
- 2 lokale som kna fungere som
    - "museum", lagringsplass for teater
    - "lokalhistorie"
- Utstyr på utleielokaler
- Forskjeller blir tydeligere, før kunne en enslig mor låne et klasserom, nå må de søke

Utfordringer:

- Byråkratisering, trangere rammer for små lag og foreninger
- Mange tomme lokaler, mer koordinering fra kommunen
- Mangler lagringsplass til historiske lag, teatergrupper m.m.
- Idretten i Øvre Eiker har mye bygningsflate
- De som ikke er tilknytta idrett kan bli sårbare

Hva fungerer dårlig:

- Mye bruk, dårlig renhold
- Vanskelig å administrere utleie, går ut over de som skal bruke det på dagtid (skole)
- Klasseskille, for dyrt for enkelte (eks. barnebursdag)

Problemstilling nr. 2:

Hvordan oppleves samarbeidet mellom frivilligheten og nærmiljøet og kommunen?

Hvordan kan samarbeidet utvikles videre?

- Være imøtekommende overfor nye henvendelser
- Samarbeide i FAU, skole, grendeutvalg og idrettslag
- Kan være bedre på samhandling
- Hvordan bli bedre- synergier med å se hele stedet sammen
- Kommune mer restriktiv om leie av bygget. Møter nye representanter og det oppleves tungvint
- Synd at foreldre må betale for å ferie barnebursdag f.eks. mediateket og gymsaler
- Systematisert/formalisert samarbeid i større grad. Ledere i de ulike foreninger og skole med faste møtepunkt
- Felles informasjon og foredrag
- Ulike måter å samhandle på, på ulike skoler
- Andre samarbeidsparter for ungdomsskolene – nattravner, utekontakter og politi, f.eks.
- Frivillige som stiller gang på gang til ulike arrangementet – ildsjeler
- Godt samarbeid på noen områder
- Mye bra frivillighet, men kunne vært bedre, f.eks. integrering/flyktningekontakt
- Større samhandling
- Være mer bevisst på hvilke lag, foreninger og møteplasser om finnes
- Letter å se hvor det er møteplasser for alle aldre
- "Vis integrering"-samarbeide
- Ulikt samarbeid fra de ulike skoler
- Skole, idrettslag, sangkor
- Samarbeidet gir uttelling, blant annet med midler til ulike prosjekter
- Øke formalisert samarbeid
- Snakker vi sammen får vi til mer
- Sambruk av bygg
- Vanskelig med f.eks. bursdagsfeiring i skole, koster på skolene
- Ikke bar leie, men mulighet til å låne, folkehelseperspektivet, vanskelig for de svakeste
- Viktig å fange opp de svakeste – klare å se helhetlig
- Forhindre utenforskap blant innbyggeren og ansatte
- Utvikle frivillighetssentralen
- Ikke så varmt samarbeid i kommunen
- Dårlig samarbeid inn mot skole, men stort samarbeid på andre arenaer. Spesielt frivilligheten
- Samhandling – samarbeidsarenaer
- Frivillighetskorps
- Enkelte skoler fungerer bra, men mangler helhet
- Relasjonsbetinget
- BUA, Språkkafe
- Aktiv eiker
- Ikke binde opp de frivillige, la de velg hva de vil bidra med
- Rådsmodellen, samarbeidsarenaer
- Noen skoler opplever godt samarbeid
- Utleiemodell – hvor man kan leie, pris er avgjørende

- Tilskuddsordninger – tungvint for mindre lag og foreninger

Hvordan kan nærmiljøet bidra til bedre vilkår for læring i skolen?

- Fokus på uteområdet (bidra til læring), læring trenger nødvendigvis ikke bare foregå i klasserom
- Utvide mulighet for det sosiale (foreninger etc.)
- Bedre samarbeid med skolene (kommunikasjon og interaksjon)
- Ordne på skolen at de får dra på ekskursjoner og turer (skolerelatert)
- Få med de eldre
- Klassemiljøet blir bedre med tilgang på flere forskjellige ressurser
- Kontakt med elever (hva ønsker de?)
- Få med de eldre (Mye kunnskap å lære bort!) dialoger med elevene skaper god læring
- Frivillighet utenfra (engasjement bidrar på en god måte)
  Den teknologiske utviklingen kan virke komplisert for foreldrene, Kanskje ordne noe for med som at de utvikler seg sammen med barna?
- Nærmiljøanlegg! Skolebibliotek. Kan dette potensielt flettes inn med læringen? Stryker tilknytning til skole og nærmiljø
- Knytte nøringslivet til skolen, legg opp individuelt samarbeid med elever og næringsliv?
- Viktig å beholde identiteten
- Relasjoner er viktige for å holde kontakten. Må være plasser for å møtes og vedlikeholde kontakten
- Prosjekter, f.eks. eldre som stiller opp + skaper stabile ressurser
- Samarbeide med VIF og Vestfossen BS
- Skoleturer
- Ansettelser for å få til tettere samarbeid
- Besøksdag 8. og 9. trinn? der elever blir kjent med retninger innen næringslivet
- Type dager med kurs, data, etc.
- Inviterer folk med enkelte interesser, strikke, tegne osv. inn i skolen
- Fokus på folkehelse, turstier, lavterskeltilbud, engasjerer til fysisk aktivitet = bedre læring
- Fokus på psykisk helse, føle seg inkludert i nærmiljøet. man faller ofte ut av nærmiljøet og man lærer mindre/ingenting
- Frivillighet vil bety mer
- Gir trivsel også på skolen med et godt nærmiljø
- Frivillighet gir tilskudd til skolene, f.eks. slik som i Skotselv m/dugnadsinnsats til hallen og kunstgressbanen
- Viktig med skolen som et sentrum for idrett, nærmiljø, f.eks. Darbu, Skotselv, Vestfossen
- Har eleven det bra på ulike måter, gir det bedre muligheter for læring
- Samarbeid skole – nærmiljø (idrett, bedrifter, lokalmiljø, korps, elva i Hokksund)
- Utnytte ressursene som finnes i hele kommunen: bygninger, nærmiljø idrett og bedrifter – fange større interessefelt, vi er en liten kommune i areal
- Kanskje lettere å utnytte dette i små miljøer?
- Lærere hovedansvar for læring, men bør koble til seg nærmiljøet – spørre! Kommunen initierer
- Knytter elevene til nærmiljøet ved å samarbeide, mulighet for at de flytter tilbake seinere
- Uteskole i Ormåsen,

    - støtte av grendeutvalget i forhold til uteområdet
    - Erasmus-prosjekt
    - Avhengig av grendeutvalget prioritering av barn og unge, fotballbane, treningsområde utendørs som eksempel
- Valgfag på ungdomstrinn, avhengig av goodwill fra nærmiljøet i forhold til yrkesutplassering i valgfag og arbeidslivsfag
- 365 aktivitetsledere, engasjerer idreslag og SFO
- Bærekraftig utvikling og salamanderprosjektet på Ormåsen
    - Eksempel på å bruke nærmiljøet, drøfter også flere eksempler på de ulike steder
    - Skilting
- Bruk av menneskelige ressursen inn i klasserommet, eks. strikkehjelp, lesehjelp og ressurser som kan formidle info
- Yrkesmessa på HUS, godt samarbeid mellom mange aktører, stort og vellykket arrangement

Problemstilling nr. 3: Hvordan kan skole fungere som arbeidsplass og som aktivitetshus?

- Bedre organisering og rydding etter utlån
- Møter hverandre hyggelig
- Hold/bygget rom for de som låner sitt utstyr
- F.eks. korpsinstrumenter på HUS
- Ansvar for sitt utstyr
- Skolen burde få tilbake pengene etter utleie av lokaler
- Kostnader av lokaler burde endres – skoler

- Frivilligheten
- Biblioteket lånes gratis – mange kan benytte seg av det
- Alle må betale leie, og dette vet vi ikke konsekvenser av

Bra: bra renhold etter utleie – Skotselv

Kan bli bedre:
- Bedre /få system på lokale som kan leies. Felles i hele kommunene
- Gode løsninger ved sambruk av lokaler
- Samle organisasjoner som trenger/bruker det samme
- Kan føre til slitasje/ødeleggelser på utstyr
- Utlån bør bli organisert
- Utleie koster, kan bli kostnader for frivilligheten
- Utleie bruke koste mye
- Åpen hall for ungdommer – ikke alltid organisert

Hvordan definerer vi nærmiljø?
- Foreldre, idrett, fysisk nærmiljø, næringsliv m.m.
- Stort potensiale, spesielt for innvandrere (språk, kultur osv.)
- Kommune – frivillighet - bedrifter –flyktninger – voksenopplæringa – forpliktende samarbeid
- Språkkafe, stikkekafe, samarbeid med frivillige lag og foreninger om aktiviteter

- Kort vei fra skole til frivillighet – aktiviteter etter skoletid
- Samlokalisering – utnytte hverandre ressursen
- Møteplasser – arealplanlegging
- Langsiktige avtaler

Samspill rundt deltakere i introduksjonsprogrammet, illustrert som følgende:

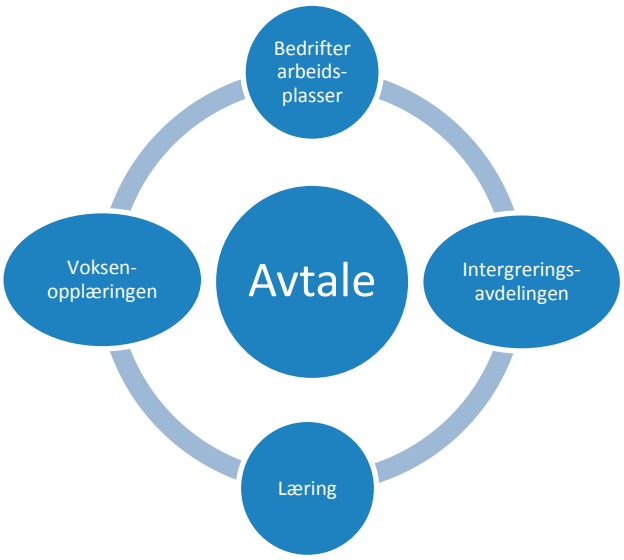

April 2019

Oppsummering fra møte i referansegruppa 20.11.2019

Ingen forandringer, eksisterende skolestruktur

Argumenter for:
Trygt for elever
Godt for lokalsamfunn
Gode utearealer på distrikts skolen
Har satset mye (hall, SFO, kunstgress)
Lokalsamfunn
Utbygging/vekst
Mye rimeligere å utbedre Vestfossen ungdomsskole til å dekke fremtidens behov, enn å samle alt i en ungdomsskole å bygge en stor ungdomsskole
Dagens struktur muliggjør godt samarbeid med lokalsamfunn og idrettslag
Sunt samarbeid mellom ungdom/barnetrinn 1-10 skole
Mer tid pr. elev med mindre skoler
Økonomisk utnyttelse ved flytting av skolegrenser
Barna som skal opp på ungdomsskolen føler seg tryggere
Bra SFO
De fleste har kortere vei til Skotselv
Bra læringsmiljø
God plass (Skotselv)
Bra samhold
Tryggere omgivelser
Fint for lokalsamfunnet
Mye bra uteområder

Argumenter imot:
3 ungdomsskoler dyrere å drifte enn 1 ny
Flere språkfag
Flere valgfag

Skotselv ungdomsskole - flytter til Hokksund

Argumenter for:
Utviklende
Integreres og forberedes til VGS
Miljøskifte
Faglig miljø
Fasiliteter
Lokalmiljø ivaretatt av barneskolen

Faglig/sosialt
Større miljø for elevene "ny start"
Mulighet til å starte med blanke ark
Større fagmiljø
Godt miljø

Argumenter imot:
Lengre skolevei
Eldste elevene kan være skremmende for de yngste
Fasiliteter
Elevene på skole opplever trygghet der de er
Godt læringsmiljø
Undersøkelse blant foresatte støtter elevsynet
Bruker nærmiljøet
Dårlig bussforbindelse
Vanskelig og treffes på fritiden
Bra med 1-10 trinn, eldre "brukes" ned mot de yngre
Svekket lokalmiljø
Hokksund barneskole må ha ett tilbygg

En skole Vestfossen 1. – 10.

Argumenter for:
Spennende med mulighet for å undervise på 5-7 og 8-10 trinn, øker forståelsen av elevens progresjon
Kunne bruke lærere begge steder
Gode å trygge overganger
Samarbeid mellom helsesykepleierne
Litt bedre fagmiljø, men kan allerede i dag samarbeide på tvers ved behov
Noen små økonomiske innsparinger, men hvis kutter en rektor må man uansett sette inn en inspektør/avdelingssjef

Argumenter i mot:
Reduserer mulighet for elever til å starte med blanke ark ved overgang til ungdomsskole
Vestfossen elever får ikke byttet miljø skikkelig
Fagmiljøene allerede store nok
Stor forskjell på ungdomsskoler og barneskoler i forhold til elevutfordringer
Vanskelig å rekruttere gode spesialiserte lærere –delt utdanningsretning
Tryggere for barna å være adskilt mellom barne- og ungdomsskoler
Umuliggjør tanken om en ungdomsskole i Øvre Eiker

En ungdomsskole i Øvre Eiker

Argumenter for:

Halverte driftsutgifter
Mindre sårbart ved fravær
Faglig og psykososial fordeler/gevinster for flere
Fagmiljø – faglige ressurser
Logistikk transport
Større sosialt fellesskap

Argumenter imot:

Mye skyss på elever
Kan risiker å bygge for liten igjen, dyrt i mange runder
Sårbart ved brann/ulykker
Svekker stedsutvikling Vestfossen og Vestfossen IF rekruttering
Mye dyrere enn å gjøre små utbedringer

Hokksund barneskole – lokalisering

Lerberg

Argumenter for

Allerede etablert
Kortere avstand for flere elever
Sentrumsnært, men ikke i sentrum
God beliggenhet
Kulturbærer (foreldrenes skole jmnf. Beverly Freedman)
Friluftsområder
Nærområde – idrettsmiljø
Trygt

Argumenter imot

Ingen argumenter

Loesmoen

Argumenter for

Slipper å bygge på Røren
Har tomt
Bygges på 2-3 år
Elever går på H.B.S mens den bygges

Selge tomt på Lerberg
Beliggenhet
Ny gangvei
Idrettsanlegg
Stort areal
Idrettsområde

Splittelse av skolegrenser
Skoletransport
Infrastruktur må utvikles
Langt unna sentrum
Mye dyrere enn å bygge på Lerberg, fordi må bygge helt nytt og stort hvis skal samle barneskolen her

Barneskole i sentrum

Argumenter for
Lettere å rekruttere lærere på grunn av reisevei/kollektivt
Kortere reisevei for barn fra Langebru og Fiskebru (gressbanen)

Argumenter imot
Mer kaos med små barn i trafikken i sentrum
Mye dyrere og trangere tomt enn øvrige alternativer
Endring av skolegrenser
Små barn i sentrum
Mindre tilgang til friluftsaktiviteter
Barn vil ha behov for endring; barneskole -> ungdomsskole

Hokksund barneskole deles i to skoler

Argumenter for:
Fordel med mer plass
Gangavstand bli hensiktsmessig
Mindre trafikk
Loesmoen – fordel med idrettsanlegg, gang- og sykkelvei er oppgradert
Færre elever skaper bedre miljø og samhold
Nærskolefølelse for de som bor på Loesmoen – slipper reisevei gjennom semtrum

Argumenter mot:
Splittelse av Hokksund
Økonomisk dyrere å drive 2 skoler

Nedprioritert økonomiske rammer
H.B.S ikke blir oppgradert
Trafikkutfordringer
Mindre fagmiljø
Psykososiale miljøet
Lite fagmiljø på Røren
Sosioøkonomiske forskjeller
Hva med gymsal på H.B.S
Lavt totalt elevtall i forhold til anbefalinger fra forskning

Lokalisering av ungdomsskole

Tilbygg ved Hokksund ungdomsskole

Argumenter for:

Holde liv å bevare Hokksund sentrum
Kollektivtransport
Enklere i forhold til nær knutepunkt
Tilbygg til Hokksund ungdomsskole såfremt ikke salg av tomt er mer økonomisk gunstig

Annet sted mellom Vestfossen og Hokksund

Argumenter for:

Lokalisering i forbindelse med E134
Større plass til haller/uteområder m.m.
Kommersiell svømmehall
Gressbanen

Annet sted i sentrum

Ingen argumenter

Øvre Eiker kommune

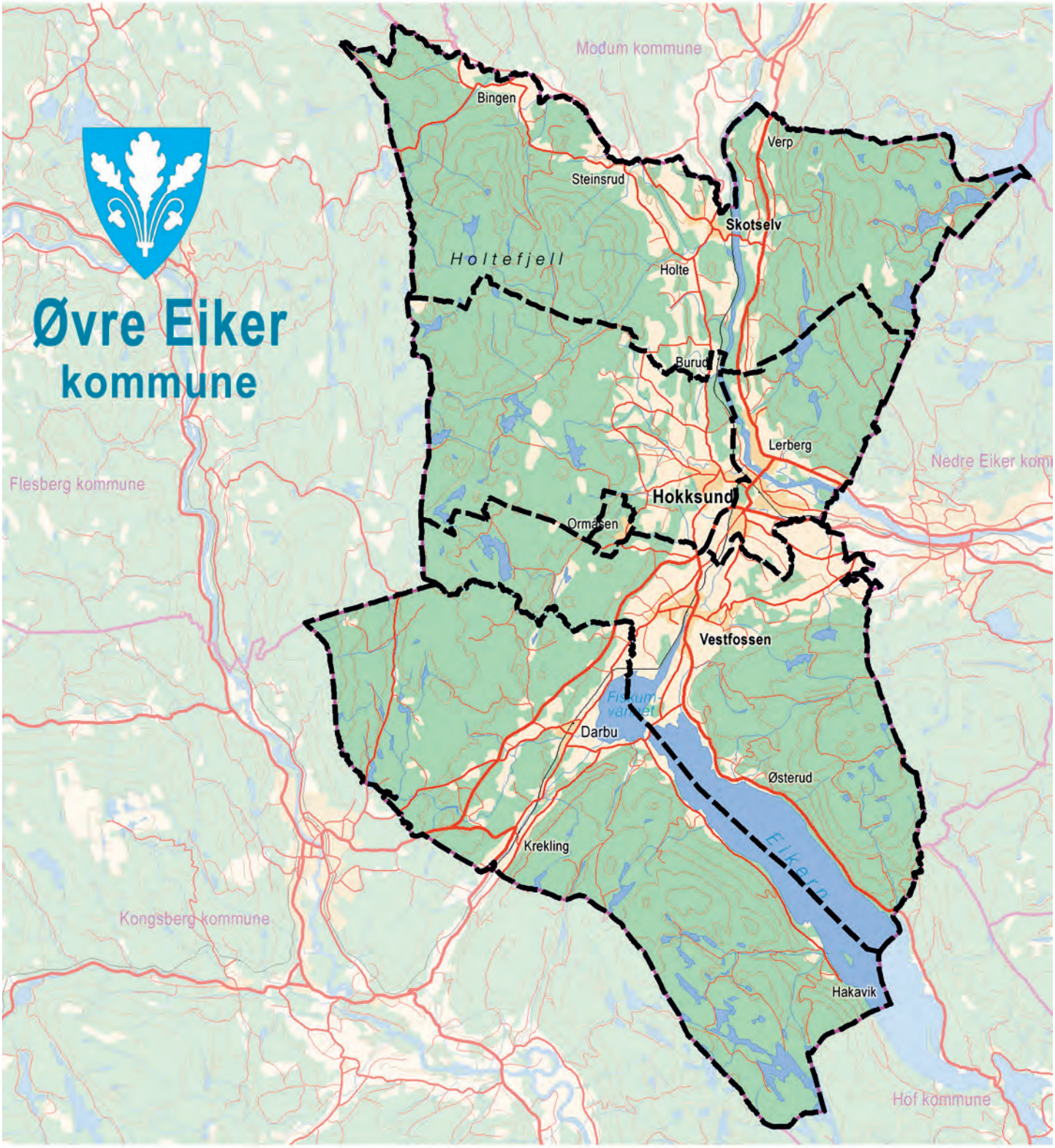

Utdrag fra WSPs rapport datert 7.3.2018

s.78-80 i rapporten

::::::::::::::

Forskning

Hva er kvalitet?

Utfordringen med å vurdere sammenhengen mellom skolestruktur, skolestørrelse og kvalitet på skolen er spørsmålet om hva som menes med kvalitet og hva som skal være skolens oppgaver. De mindre skolene er ofte flinkere til å knytte til seg lokalmiljøet, mens større skoler generelt sett skaper sterkere faglige resultater.

Det kan være hensiktsmessig å sette opp en liste over viktige aspekter som kjennetegner en god skole. En slik liste vil aldri være komplett, og ofte preges slike debatter av personlige opplevelser, subjektive oppfatninger og hensyn til andre faktorer utenfor skolens mandat i samfunnet.

I denne sammenheng trekkes disse punktene frem som kjennetegn på en god skole:
- Læring
- Trivsel
- Skolens kompetanser
- Skolens attraktivitet
- Lokalmiljø
- Logistikk
- Kapasitet
- Bygningsmessige forhold

Under læring er det naturlig å se på elevenes læringsutbytte og læringsresultater målt på blant annet nasjonale prøver, eksamen, grunnskolepoeng og skolebidragsindikatorer. Videre er tilpasset opplæring og spesialundervisning viktig her, samt om læringsarbeidet i skolen er variert og legger vekt på at eleven er aktive og medvirkende.

Med trivsel mener en først og fremst elevenes trivsel. Herunder ligger læringsmiljø, sosiale relasjoner, sosial kompetanse og selvbilde. Elevundersøkelsen er én av kildene til informasjon her.

Skolens kompetanser fokuserer på skolen som organisasjon. Hvorvidt skolen fungerer som en lærende organisasjon med fokus på skoleutvikling, om skolen tilfredsstiller de kommende kompetansekravene til lærerne, og om skolen som organisasjon har gode nok rammer til å bygge kollektiv kapasitet og videreutvikle lærerne faglig. En viktig brikke her er skolens lederteam.

Skolens attraktivitet dreier seg hvor attraktiv skolen oppleves av elever, ansatte og potensialt ansatte. Hvilket undervisningstilbud har skolen, er det stort mangfold i valgfag, er det spisskompetanse på begynneropplæring? Kan skolen tilby et faglig og sosialt fellesskap for lærere? Hvor høy er lærertettheten, hvordan er kjønnsfordeling og alderssammensetning i personalet?

Lokalmiljøpunktet fokuserer på rollen skolen innehar i området. Fungerer skolen som en storstue, en arena for faglige, kulturelle og sosiale arrangementer som samler hele bygda også på kvelder og i helger?

Med logistikk menes blant annet trygg skolevei, andel elever med skoleskyss og lengde på skoleskyss.

Kapasitet innebærer om skolen har kapasitet for forventet befolkningsutvikling, samt om skolen klarer å utnytte eksisterende areal i dag.

Under bygningsmessige forhold ligger blant annet om bygget tilfredsstiller forskrift om miljørettet helsevern og opplæringsloven.

Skolestørrelse og kvalitet

I Norge går over halvparten av elevene på småskole- og mellomtrinnet på trinn med mellom 20 – 50 elever.

Over 30 % går på trinn med over 50 elever, og rundt 1 av 10 går på trinn med under 20 elever. Ungdomstrinnene er større. Her går nærmere halvparten av elevene på trinn med over 90 elever, mens 4 av 10 går på trinn med mellom 30 – 90 elever. Kun 8 prosent går på trinn med under 30 elever.

I norsk sammenheng er det i hovedsak professor Thomas Nordahl (Sollien & Viak, 2008) som har drevet med forskning på sammenhengen mellom skolestørrelse og kvalitet. Resultatene fra hans forskning viser at elever i ungdomsskolen som kom fra små skoler utviste mindre grad av selvkontroll, altså evne til å ta hensyn til andre og uttrykke egne behov når nødvendig, enn elever som kom fra større skoler. Elever fra større skoler skåret også bedre på selvhevdelse (å være aktivt handlende og deltagende og kunne gi uttrykk for egne meninger) enn elever fra mindre skoler. Disse funnene stemte overens med rapporteringen til lærerne, som selv mente at elevene fra de mindre skolene var mindre sosialt kompetente enn elever som hadde gått på større barneskoler. Det viste seg også at elevene fra de små skolene trivdes dårligere på ungdomsskolen, og de hadde et mer negativt syn på skolegang – både sosialt og faglig.

Nordahls forskning viste at elevene fra de mindre skolene var overrepresentert i grupper med atferdsproblemer. Videre hadde elevene fra de mindre skolene et klart dårligere forhold til både lærere og medelever på ungdomsskolen. Denne gruppen viste også mindre motivasjon og arbeidsinnsats.

Resultatene i Nordahls forskning er utvetydige, men han har blitt kritisert for å ikke ha forsket på enda flere elever og skoler.

En masteroppgave fra 2015 konkluderte med at forskjellene i læringsmiljøet mellom små og store skoler ikke var like store som Nordahl påstod (Øvstehagen, 2015). Nordahl poengterer likevel at det sosiale samspillet elevene øver på i større skoler/grupper hjelper dem å utvikle sosiale mestringsstrategier de vil ha bruk for hele livet. Han understreker også at elevene fra de litt mindre skolene utvikler og får med seg en sosial og intellektuell kapital som ikke vil være hensiktsmessige for elevene i det videre utdanningsløpet.

En rapport fra Nordlandsforskning trekker frem at små skoler er viktige sosiale arenaer i mindre bygdesamfunn fordi mange lokale aktiviteter er knyttet til skolen. Disse små skolene har også lettere for å knytte til seg lokalsamfunnet i læringsaktivitetene. Små skoler er dermed gode til å tilpasse opplæringen. (Sollien og Viak, 2008)

I internasjonal sammenheng kan vi se til metastudier som tar for seg mange tusen skoler og hundretusenvis elever. John Hatties (2009) metastudier av 50 000 studier og mer enn 240 millioner elever er kanskje mest kjent. Hattie jakter på hva som har effekt på læringen. Hans konklusjon er at elevenes egenvurdering, forventninger og lærerens tilbakemelding har størst påvirkning på prestasjon.

Ifølge Hattie har skolestørrelse medium effekt (0,4), og ligger som nr. 63 på effektlisten. Hans konklusjon er at skolestørrelse har begrenset betydning for å kompensere for prestasjonsforskjeller. Det er viktig å legge til at hans metaforskning ikke har sett på størrelse på norske skoler.

Mesteparten av amerikansk forskning, som er toneangivende på dette feltet, har etter hvert konkludert med at den optimale skolestørrelsen ligger mellom 600 og 900 elever (Andrews, Duncombe & Yinger 2002 i Sollien og Viak, 2008), og at skolene gjerne kan være større etter hvert som elevene blir eldre. Her defineres en skole som stor når den har mer enn 1000 elever.

I et økonomisk perspektiv er større skoler mer kostnadseffektive enn mindre skoler. Kostnad per elev blir redusert, og skoleeier kan bruke mer ressurser på for eksempel opprusting av skolebygg, kompetanseheving av lærere, et bedre kulturtilbud i skolen, osv. Smådriftsulemper ved lavt elevtall er knyttet til faste kostnader til forvaltning, drift og vedlikehold (Bonesrønning, Borge, Haraldsvik og Strøm 2008).

Større skoler vil lettere kunne drive sambruk av bygg og rom. Høyt elevtall generer mange kvadratmeter bygg, som bare kan brukes til klasserom – men også forskerrom, auditorium, ulike typer læringsarealer med mer. Slike skoler vil også kunne forsvare å ansette miljøarbeidere, helsepersonell eller andre yrkesgrupper i større grad enn mindre skoler. Det er ikke alltid like lett å se en direkte sammenheng mellom helsesøster/miljøarbeider og resultat på eksamen, men det er grunn til å tro at økt innsats på elevhelsen fører til økt gjennomføring i skoleløpet. Store skoler kan også lettere inngå samarbeid med kulturskole og ansatte lærere som jobber i begge skoleslagene.

Innspill til Oppgaveutvalget mandag 18. februar 2019

Voksenopplæringen per februar 2019

Ca. 100 deltakere fordelt på to klasser grunnskole for voksne og fem språkklasser A1 (begynner) – B1 (viderekommende). Deltakerne er flyktninger, familiegjenforente og andre innvandrere. Vi har også ni etnisk norske deltakere som mottar spesialpedagogisk opplæring.

Det er 13 fast ansatte, 9,5 lærerårsverk og 2,5 årsverk i ledelse/administrasjon.

Dagens lokaler i Stasjonsgata 72-74

2. etasje: Fire undervisningsrom, tre kontorer, tre arbeidsrom for lærere, lager, kjøkken/pauserom

Kjeller: Fire undervisningsrom, pauserom for deltakere, lager.

Uheldige forhold

Små rom, små kontorer, trange ganger, "kummerlig", kun ett deltakertoalett i 2. etasje. Ett toalett for ansatte, ikke dusj. Ingen spesialrom som kjøkken, naturfag eller rom for fysisk aktivitet.

Dette gjør at romstørrelsen ofte bestemmer størrelsen på gruppa. Dette kan sette begrensninger for det som er ideelt når det kommer til læring og effektiv utnyttelse av lærerressurser.

Rommene i kjelleren er lite egnet til vårt formål.

Behovet

- Rommelige fleksible klasserom som lar seg tilpasse til store grupper eller mindre grupper.
- Tilgang på spesialrom som skolekjøkken, naturfagrom og gymsal.
- Gode sanitærforhold med dame- og herretoalett og dusj for de ansatte.
- Med mer innbydende lokaliteter – I tillegg til å være et opplæringssenter for flyktninger og innvandrere kan Voksenopplæringen generelt invitere befolkningen for øvrig til kurs og arrangementer. Per i dag ligger det ikke til rette for det.

Det kunne være bra å ha Voksenopplæringen i tilknytning til en skole i Hokksund. Da kunne Voksenopplæringen vært en del av et større fagmiljø, med tilgang til spesialrom – ev. med felles personalrom, sanitæranlegg osv. Dette ville åpne for mange muligheter.

Voksenopplæringen er også avhengig av å samarbeide og ha daglig/ukentlig dialog med integreringsavdelingen, NAV, familiesenteret og biblioteket. Deltakerne på Voksenopplæringen har barn på skoler og barnehager, og trenger nærhet til helsetilbud, NAV, bank og offentlig transport. Voksenopplæringen bør derfor ha en sentral beliggenhet i Hokksund.

Voksenopplæringen, Øvre Eiker 14.2.2019

Sveinung Røyland
Rektor

INNSPILL FRA ØVRE EIKER MUSIKK- OG KULTURSKOLE VEDR. MULIG SAMLOKALISERING MED VESTFOSSEN SKOLENE "Sammen skaper vi Kulturhovedstaden!"

Generell del.

Faglig arbeid og utvikling:

Musikk- og kulturskolen ønsker en egen avdeling implementert og i tilknytting til Vestfossen barneskole og Vestfossen ungdomsskole.

Musikk- og kulturskolens arealer bør ligge i tilknytning til ny samlingssal/kultursal med egen inngang. I inngangsparti vil det være flott om det kunne være en "Foajé" hvor elever og foresatte kan oppholde seg før undervisning. Å skape gode miljøer er også en viktig del av vårt arbeid.

Undervisningsstudioer som lokalisert i nærheten av hverandre og i nærheten av samlingssal vil legge godt til rette for samarbeid og samspills aktiviteter, (også på dagtid – lærer vil kunne sette i gang gruppeaktiviteter og være stand til å vandre rundt til de forskjellige gruppene)

De samme studioer som er i direkte tilknytting til samlingssal/kultursal vil også gi et veldig viktig bidrag i forbindelse med gjennomføring av forestillinger og arrangementer. Det blir mulighet for å la de forskjellige gruppene ha sitt eget rom. Såkalte "backstage" fasiliteter er viktig å tenke på i forbindelse med planlegging av samlingssaler/kultursaler. (speil, toalett etc.)

Hvis det er tenkt at noen lokale aktører også skal kunne benytte samlingssal som øvingsarena så vil det være behov for skap til ev. instrumenter og notestativer.

Dans i samlingssal.
Det bør legges til rette for danseaktiviteter ved at det velges riktig type gulv.
Gulvet må være helt plant og uten glipper så en ikke risikerer vridninger eller overtråkk. Gulvet kan enten lages som en fjærende konstruksjon eller en kan anskaffe et ferdig gulv som for eksempel **Harlequin Activity1** eller **Liberty**. Riktig friksjon er avgjørende for utvikling av god danseteknikk og for å unngå skader.

Romprogram Musikk- og kulturskole:

Slagverkstudio 40m2:

- doble dører(hindre lydsøl)
- Lyddemping i tak og vegger
- **ikke egnet for sambruk**
- rom for en hel del meget kostbare instrumenter(pauker, xylofoner, marimbaer etc..)

Pianostudio 30m2:

- doble dører (hindre lydsøl)
- lyddempede vegger
- m/ mulighet for pianogrupper(8 elever)
- **ikke egnet for sambruk**
- musikkanlegg
- tavle m/ notelinjer

3 studioer à 15m2:

- doble dører ut/mellom rom
- lydtette min 90 desibel mellom undervisnings rom/ felles arealer og lyddempet
- gulv som tåler tungt utstyr som skal flyttes på
- doble strømkontakter på alle fire vegger (16A), min 2 kurser + på vegg i 2 hjørner
- ventilasjon som er lydisolert
- normalt arbeidslys
- frie hjørner for montering av lydanlegg (ikke vindu, dør, ventilasjon etc.)
- for instrumentalundervisning (piano, fløyte, saksofon, trompet, grovmessing)
- piano på hvert rom(for samspill)
- **egnet for sambruk**
- tavle m notelinjer

1 studio 20m2 "BANDROM"

- doble dører(hindre lydsøl)
- lyddempede vegger
- doble strømkontakter på alle fire vegger (16A), min 2 kurser + på vegg i 2 hjørner
- ventilasjon som er lydisolert
- **egnet for sambruk**
- Tavle m notelinjer

Kunstfagrom 90m2

- vann- og vaskefasiliteter.
- kulturskolen trenger store låsbare skap for lagring av elevarbeider og dyre materialer.
- gulv(og vegger) må kunne tåle malingsflekker og røff behandling
- vegger benyttes gjerne til å henge opp arbeider
- rommet/gulvet må være helt åpent med plass til **staffelier**
- egne utstillingsmontere(i transparent vegg) for kulturskole-elevarbeider
- **egnet for sambruk (hvis åpent gulv)**
- noen tilgjengelige store arbeidsbord(ikke pulter)
- keramikkovn

Personalrom/møterom for Kulturskolens lærere 35m2

- Kulturskolelærere har behov for et "møtested" (personalrom) bl.a. i forbindelse med de ukentlige fellestidmøter fra 11.15-12.15
- bokhyller for plass for notesamling, cd-samling, faglitteratur etc.
- brukes også som undervisningsrom
- musikkanlegg

Lite/ Tekjøkken/kjøleskap 7m2

- Vask, komfyr, og oppvaskmaskin

Foajé/venterom 30m2 m/ flatskjerm

- et "venteområde" der foresatte og elever kan oppholde seg er viktig
- mange elever benytter tiden til å gjøre skolelekser før de skal ha time
- sofagrupper og noen arbeidsbord

Kontorer: 2 kontorer

- kontor rektor 20m2 for små møter
- kontor inspektør 12m2

Kopirom 8m2

Lagerrom 30m2

- instrumentlager
- teknisk lyd og lysutstyr(mobil)
- store høye hyller(60cm2)

Toalett

ØVRE EIKER
KOMMUNE

www.ovre-eiker.kommune.no